

DEBRECZENI

HADJUFELD

FŐSZERKESZTŐ: **THAN GYULA.** FELELŐS SZERKESZTŐ: **VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MINÁLY.**

Tek. Nemzeti Múzeumnak Budapest.
Bérmentve.

JANUÁR

ELŐFIZETESI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HETKÖZNAP 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-45,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

A közgazdasági válság oka

A közgazdasági válság egyre fokozódó nyomásztó hatása következtében a társadalom figyelmébe a mezőgazdasági válság felé fordult, melynek okaival, természetével, megszüntetésére alkalmas eszközeivel az illetékes kormányférfiak, szakértők ismételt foglalkoztak beszédekben, cikkekben, bizalmas és nyilvános szaktanácskozásokon. Az a tény, hogy a gazdasági válság megszüntetését a társadalom a mezőgazdaság talpraállításával igyekszik elérni, igazolja azt a régen hangzott meggyőződésünket, hogy Csonka-Magyarország jellegzetesen agrár ország, melynek léte és egyensúlya a mezőgazdaság eredményességén nyugszik. Nem követhető azonban a közmegegyezés ellenkezősége nélkül, a következtetések ama láncolatán végig, amely végső eredményként arra a megállapításra jut, hogy a mezőgazdasági válság megszüntetésével elhárult minden veszedelem közgazdaságunkról. Azok az eszközök, amelyek a gazdasági válság leküzdéséhez szükségesek volnának, messze túlterjednek a mezőgazdasági politika terén, sőt — ami éppen a legsúlyosabb jelenség —, nem csekély részben önerőnkön kívül állnak. A közgazdasági válságnak a mezőgazdasági válsággal való azonosítása nem egyéb jóhiszemű tévedésnél, mely nagyrészt abból a hirtelen és talán kissé elkésett felismerésből ered, hogy az agrártársadalom a maga gazdasági funkciójával és lelkiadottságával nemzetfenntartó gerince a magyar államnak és minden megingása helyzetének, munkájának minden veszélyeztetése messze kihat minden más társadalmi osztály, termelési foglalkozás helyzetére és sorsára.

A közgazdasági jelenségek alaposabb vizsgálata arról győz meg bennünket, hogy a mezőgazdasági válság valójában másodlagos jelenség, melynek okait tehát tetemes részben a szorosan vett mezőgazdasági termelés körén kívül kell keresnünk. A háború nagy töképusztítást nem pótolta az azóta eltelt évek takarékosága. Elszegényedtünk, de ezt magunk előtt sem merjük bevallani, anyagi teljesítőképességünket messze meghaladó igényeinket már csak a látszat kedvéért és mindenáron kielégíteni akarjuk, ami adósságokhoz vezet és magyarozatát adja a hirtelen, meglepő anyagi összeomlásoknak, melyek a közgazdaságot időnként megrázzák s magyarozatát adja annak az izgatottságnak, elégedetlenségnek, mely korunk társadalmának lelkiállapotát annyira jellemzi.

Ez azonban nem kizárólag magyar tünet, bár néhány nyugati állam a gyógyulás útján hazánkat messze megelőzte.

Hitelválság van, — ez az európai

gazdasági válság oka. Alig van európai állam, mely mint tökéforrás világvizonylatban számbavehető volna. A hadviselő államok aranyát Amerika szívta fel, olyannyira, hogy még az angol tőkének is épen elég gondot ad a világbirodalom pénzügyi alimentálása. A hitelválságot súlyosabbá teszi az az értékesítési válság, mely jórészt annak követ-

kezménye, hogy az egyes közgazdaságok gazdasági politikájában a gazdasági autarchia eszméje uralkodik, mely a nemzetközi árucserének legnagyobb akadályát a termelvények értékesítésének, pénzre váltásának lehetetlenné tételével fokozza a hitelválság súlyosságát.

A gyakorlati élet azt mutatja, hogy a mezőgazdaságnak még kedvezőbb

értékesítési viszonyok között is, a békebelihez képest három, de legalább is kétszeres kamat elviselhetetlen teher. A kamatteher a leg-súlyosabb adó, melyet ma a közgazdaság fizet. A hitelválság és kamatteher oka annak a rohamos elszegényedésnek és mezőgazdasági válságnak, amelynek — sajnos — szemtanúi és szenvedő alanyai vagyunk.

A KÜLFÖLDI SAJTÓ A MAGYAR MINISZTERELNÖKNÉL

Nem fizethetünk újabb jóvátételt, nem mondhatunk le a döntőbiráskodás elvéről, sem állampolgáraink érdekeiről

Bethlen István gróf erélyes kijelentései a külföldi hírlapírók előtt — A nagyhatalmak átnyújtották javaslatukat a magyar delegációnak

Hága, január 10.

Bethlen István gróf miniszterelnök ma délután fogadta a külföldi lapok tudósítóit. A hágai értekezlet alkal-

A miniszterelnök nyilatkozata

Három kérdés érdekel minket — mondotta Bethlen miniszterelnök. 1. a jóvátételi kérdés, 2. a mult felszámolásának kérdése, 3. a vegyes döntőbiróság ügye.

Négy milliárd a magyar jóvátétel

A jóvátételi kérdéssel kapcsolatban a miniszterelnök megcáfolta azokat a híreszteléseket, hogy Magyarország megtagadja azoknak a kötelezettségeknek teljesítését, amelyek a szerződésből folynak. Magyarország rendszeresen fizette eddig jóvátétel címén a terhére megállapított összegeket és fizeti ezeket 1943-ig. A jóvátétel tekintetében mi kifizettük, illetőleg 1943-ig teljesítendő törlesztésekkel kifizetjük minden ilyen címen fennálló adósságunkat. A Magyarország által teljesített fizetés csaknem 4 milliárd aranykoronát tesz ki, olyan összeg ez, amely a többi adós államoknak fizetéséhez viszonyítva igen magas.

Magyarországon agrár-válság van

Említették azt is — folytatta a miniszterelnök, — hogy számba kell venni Magyarország fizetőképességét. Mi a helyzet ma? Volt egy megállapodás 1923-ban és 1924-ben, amikor kölcsönt kértünk. A jóvátételi bizottság állapította meg, hogy mekkora lesz az ország fizetőképessége akkor, amikor befejezték a pénzügyi talpraállítás művét. Ennek a megállapításnak alapján róttak ki Magyarországra évi 10 millió aranykoronát. Gazdasági szempontból ma Magyarország helyzete nem olyan jó, mint ahogyan gondolták akkor, amikor ezt a megállapítást tették. Agrár-válság van. Ez a válság általános az egész világon, de Magyarországon még jobban érezteti hatását, mint a többi államban, mert Magyarország exportáló állam és nem áll módjában,

mával itt időző külföldi újságírók igen nagy számban jelentek meg a magyar követségen a miniszterelnök nyilatkozatának meghallgatására.

hogy felemelt vámtételekkel dolgozzék. Magyarország egész mezőgazdasága ma igen súlyos válságot él. Másrészt az ország fizetési mérlege az eredeti számítással szemben ma nagyobb deficitet mutat, mint valaha, 1928-ban 500 millió aranykorona volt a deficit. Sokat beszélnek az ország költségvetéséről, mely nagy lenne.

Bethlen a magas költségvetésről

Az ilyen ország — mondják — melynek ekkora költségvetése van, könnyen fizethet még 1943 után is bizonyos összeget. De nagyon problematikus most megállapítani, hogy milyen lesz az ország pénzügyi helyzete 1943 után. Niúcsen olyan próféta, aki ezt megmondhatja előre se Magyarország, sem akármelyik más ország tekintetében. Döreség volna azonban azt mondani, hogy nem lehet a magyar költségvetésbe beleszorítani 1943 után egy kisebb összeget, ha erre kényszer áll fenn. De nem lehet Magyarországra hártani új terhet, amikor minden más állammal szemben terhek könnyíté-

sével rendezik a helyzetet. A magyar közvélemény sohasem tudná elfogadni, hogy egyedül Magyarország legyen az, mely többet fizessen, mint eddig, míg a többiekkel szemben, akik ebben a kérdésben érdekelve vannak, valamennyinek terhet az egész vonalon enyhítsék.

A döntőbiráskodás elve

Ami a vegyes döntőbiróságot illeti, általános az a felfogás, hogy ez a kérdés, amelynek a megoldása a legnehezebb, azoknak az igényeknek ügye, melyeket Magyarország a békeszerződés 250. szakasza alapján támaszt szomszédaival szemben. A miniszterelnök kifejtette, hogy Magyarországot ezen a ponton a békeszerződésben kivételes védelemben részesítették, mert tekintetbe vették azt, hogy Magyarország 72%-ot veszített el területéből a békeszerződés következtében. Ebből kiindulva a békeszerződés mentesítette a lefoglalás alól az illető államoknak átengedett területekből a magyar állampolgárok javait és biztosította az illetők számára azt a jogot, hogy a lefoglalás esetén keresettel fordulhassanak a vegyesdöntőbirósághoz. Ez a szakasz benne van a békeszerződésben, a magyar állampolgárok és az optások birtokait mégis lefoglalták és elkobozták.

Nem mondhatunk le a 250-ik szakaszról

Mit kérnek tőlünk Párisban? Azt, hogy vagy mondjunk le erről a szakaszról és engedjük meg, hogy a szomszéd államok azt tegyék, aminek tetszik, vagy pedig Magyarország fizesse meg azokat a károkat, amelyeket okoztak. Véleményem szerint egyik ajánlat sem fogadható el. Nem mondhatunk le a 250. szakaszról, mert lehetetlenség, hogy még a jövőre is kiszolgáltassuk a magyar tulajdont elkobzásoknak. Azt mondják, hogy a kártalanítás óriási teher volna a szomszéd államokra nézve, de még óriásibb teher volna ez Magyarországra nézve. Milyen címen adjon Magyarország kártalanítást olyan károkat, melyeket nem ma-

gyarok, hanem mások okoztak. Ezért utasította vissza a magyar delegáció Párisban ezt a javaslatot. Mindenesetre az a szándékunk, hogy rendezzük ezeket a kérdéseket, ha lehet. Nem elvi alapon, mert ebben a kérdésben nem engedhetünk, de megállapodhatunk pénzügyi alapon és kizárólag pénzügyi alapon. Azonban nem Magyarországnak kell ebben megállapodni, hanem az illető magánosoknak. A magyar államnak nincsen joga ahhoz, hogy megfossza az illető magyar állampolgárokat ettől a joguktól. Mójában áll azonban azoknak, akik ezt a tanácsot adták, hogy kíséreljék meg a kiegyezést.

Meg is kísérelték Románia esetében. Nem is volt már nagy az eltérés a

Magyarország nem adhatja fel jogait

Összefoglalom amit mondtam: Mit tegyünk és mit ne tegyünk? Nem fizethetünk újabb jóvátételt, nem mondhatunk le a döntőbíráskodás elvéről, melyet a békeszerződés biztosít számunkra. Nem mondhatunk le állampolgáraink érdekéről, nem fogadhatjuk el továbbá, hogy a magyar állam vállalja a magyar állampolgárok kártalanítását olyan cselekményekért, melyeket nem Magyarország, hanem más államok követtek el.

Mit tegyünk? Bizonyos áldozatot hozhatunk a múlt felszámolása tekintetében, de természetesen csak abban az esetben, ha velünk szemben levő államok szintén készek áldozatra. Másrészt azt a tanácsot adhat-

két fél álláspontja között, de a tárgyalások megszakadtak.

juk állampolgárainknak, hogy lépjenek megállapodásra pénzügyi alapon a 250. szakasz alapján az őket megillető igényeik tekintetében. Ha szükség van, támogadjuk őket ezen a ponton és mindent elkövetünk, hogy ezt a kérdést rendezhessük. Ez minden, amit tehetünk.

Bethlen István gróf fejtegetései után a megjelent újságírók több kérdést intéztek a miniszterelnökhöz. A kérdésekre válaszolva a miniszterelnök francia és angol nyelven kijelentette, hogy a multak felszámolása címén bizonyos átalány összegre gondol, amelyet most állapítanak meg, de amelynek fizetésére 1943 után kerülne sor.

Nincsen rendelkezés, ami arra kényszeríthetne, hogy fizessünk 1943. után

— Hajlandók vagyunk áldozati — mondotta a miniszterelnök, — ha azt látjuk, hogy a másik oldalon is meg van a szándék az áldozatok hozatalára.

Az egyik francia hírlapíró megjegyezte: Nincsen rendelkezés sehol, amely Magyarországot felmentené a fizetés alól 1943 után.

— De nincsen rendelkezés — vetette ellen a miniszterelnök — amely kényszerítene bennünket, hogy fizessünk 1943 után. Egyébként a mi felfogásunk szerint az az összeg, melyet 1943-ig fizetünk meghaladja azt, amivel jóvátétel címén tartozunk.

A francia újságíró tovább feszegette a kérdést: 1943 után tehát valószínűleg megszűnik Magyarország fizetőképessége?

— Döreség volna azt mondani, — felelte a miniszterelnök — hogy 1943 után nem fizethetünk. De ezzel a logikával oda jutnánk, hogy Magyarország a végtelenségig fizetne. Az a kérdés azonban, mek-

kora az az összeg, melyet Magyarországra róhatnak. Az a kérdés, Magyarország kifizette-e ezt az összeget, vagy sem?

— De Magyarország adóssága nincsen megállapítva — vetette közbe a kérdezősködő.

— Ez nem az én hibám. — válaszolta a miniszterelnök. Az újságíró kérdezősködésére a miniszterelnök felvilágosítást adott arról, hogy mekkora az a terület, melyet a szomszéd államok a békeszerződés rendelkezéseinek ellenére elkoboztak.

Befejezésül az egyik újságíró megkérdezte, hogy mit gondol a miniszterelnök: végeznek-e ezen az értekezleten a Magyarországra vonatkozó kérdésekkel?

— Remélem — mondotta Bethlen gróf. — Végezni akarunk, ez általában érdek és ez a mi érdekünk is.

Bethlen István gróf ezután elbucszot. Az újságíróktól, akikre a miniszterelnök kijelentései szemmel láthatóan mély hatást tettek.

A három nagyhatalom képviselői átadták kompromisszumos javaslatukat

Hága, január 10.

A keleti jóvátételi kérdésben pénteken délelőtt döntő fordulat állott be. Az egyes delegátusok szakértői között napok óta folyó tanácskozások eredményeképpen ma délelőtt megjelentek a magyar delegáció szállásán az olasz, az angol és a francia delegáció szakértői és formálisan átnyújtották a nagyhatalmak közvetítő javaslatát a magyar jóvátételi kérdésben.

A közvetítő javaslat lényege abban áll, hogy 1943-tól kezdve közös pénztárt teremtenek, amelynek segítségével a magyar szállások jóvátételéből kártalanítani fogják az optánsokat. A három pénzügyi szakértő Bethlen István gróf miniszterelnöknek nyújtotta át a közvetítő javaslatot. A javaslat átnyújtása után Wekerle Sándor pénzügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott a szakértőkkel és közölte velük a magyar ellenjavaslatokat.

Tegnap csak bevezető tárgyalások folytak.

Hága, január 10.

A nem német jóvátételekkel foglalkozó bizottság szakértői tegnap este találkoztak a magyar szakértőkkel és megkezdték velük a bevezető tárgyalásokat. Ezeknek az előkészítő megbeszéléseknek az célja az, hogy tisztázzák igyekezzenek bizonyos szakkérdéseket, amelyek a párisi értekezlet alkalmával függőben maradtak. A megbeszéléseken magyar részről Wekerle Sándor pénz-

ügyminiszter és Korányi Frigyes báró vett részt.

A tegnap délutáni találkozón a nagyhatalmak megbízottai nem terjesztettek elő semmi konkrét javaslatot és nem is ismertették azt a megállapodástervezetet, amely a nagyhatalmak között a magyar kérdés megoldásának lehetővé tétele céljából előkészítés alatt áll.

A nagyhatalmak megoldási terveze egyelőre bizalmas jellegű. Azok a részletek, amelyek a tervezetből a sajtóba már korábban kiszivárogtak, legnagyobb részben feltevéseken és hozzávetéseken alapulnak és nem tekinthetők hiteleseknek. A tervezet alap gondolata az, hogy a hágai értekezleten rendezni kell mindazokat a kérdéseket, amelyek Magyarország és a szomszéd államok között még függőben vannak. A tervezet a jogi álláspont tiszteltbentartása mellett gyakorlati téren igyekszik megoldást találni az ellentétek áthidalására.

Bethlen tanácskozása Benessel

Bethlen István gróf egyébként az udvarnál rendezett fogadóestélyen hosszú beszélgetést folytatott Benesch külügyminiszterrel, ami általános feltűnést keltett a konferencia körében.

A helyzet egyelőre nem engedi meg, hogy jóslásokba lehessen bocsátkozni. De bizonyos az, hogy a nagyhatalmak nemcsak Magyarországra, hanem a kisantantira is erős nyomást gyakorolnak, abból a célból, hogy a keleti reparációs problé-

mák legnehezebbike végre megoldható legyen. Sem azt, hogy Magyarország izolálva volna, sem azt, hogy különös támogatásban volna része, nem lehet állítani. Az általános vélemény az, hogy áldozatok nélkül semmi körülmények között nem lehet megoldást találni.

Az angol sajtó véleménye

London, január 10.

A Nems Statesman szerint a keleti jóvátételek Magyarország ügyében holt pontra jutnak. Az igazi nehézségek Magyarország és a kisantant között felmerült nehézségek. Ausztriával szemben a névleges követelésre azért támaszkodnak, hogy ezzel is Magyarországra gyakoroljanak hatást. A Bulgáriával való megegyezés sem ütközik nehézségekbe, de Magyarország és a kisantant között meggörnyedő nézeteltérések vannak, melyeket a jelenlegi konferencián aligha lehet áthidalni. Az igazi nehézség az, hogy Magyarországra érhető módon vonakodik aláírni olyan megegyezést, amely az összes követelések elintézésének ürügye alatt megfosztaná a kisantant államokban lakó magyar elemeket az elkobzó és elnem-

zetlenedés szabályok elleni védelmétől.

A Saturday Review szerint sok függ gróf Bethlen István magyar miniszterelnök magatartásától, vajjon továbbra is ellenáll-e a kisantant hatalmak nyomásának miután a szerződés megfosztotta Magyarországot területének 72 százalékától. Magyarországnak a békeszerződés nem hagyott több veszteni valót, azonban nem szabad megengedni, hogy a konferencia a keleti jóvátételeken szenvedjen hajótörést.

A végsőkig menő magyar ellenállásról írnak a franciák

Páris, január 10.

Az Intransigeant hágai értesülése szerint ma délelőtti híre járt annak, hogy a magyarok eltökélték, hogy a végsőkig ellenállanak, mert úgy sincsen mit veszteniük.

Briand elutazott

Hága, január 10.

Briand ma elhagyta Hágát és a francia külügyminisztert a pályaudvaron Tardieu, Loucheur és Cheron üdvözölték. Briand hír szerint már nem is fog visszatérni Hágába.

Új beosztást terveznek a TÉBE szervezetében

A vidéki csoportokat is megfelelő beosztáshoz juttatják

A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete bizottságot küldött ki az intézet alapszabályainak megfelelő átdolgozására, amivel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy a TÉBE kurialis beosztásában bizonyos változások készülnek. Erre vonatkozólag illetékes helyen a következő felvilágosítást adták:

— Semmiféle változásról nincs szó. A TÉBE tagintézetei tudvalevően hat csoportba és két osztályba tartoznak. A beosztás, illetve hovatartozás azonban nem az intézetek tőkeerejét fejezi ki s egyáltalán nem jelent ranglistát, mert külön vannak csoportosítva az altruista célú intézetek, mint amilyen a Pénztézeti Központ, a Földhitelintézet s több és külön vannak csoportosítva a külföldi pénztézetek fiókjai is, tekintet nélkül tőkepozíciójukra.

— Nincs másról szó, mint az alapszabályok megfelelő átdolgozásáról, mert TÉBE tíz évi fennállása óta változatlanul az eredeti alapszabályok alapján működik, már pedig e tíz év alatt rendkívül nagyot fejlődött a TÉBE és igen kiterjedté vált a működése, úgy hogy például a pénztézetek országos megszervezésével kapcsolatban történt körzetbeosztás tulajdonképpen nem is alapszabályszerűen történt, mert az alapszabályok körzeti beosztásról egyáltalán nem is intézkednek.

Az alapszabályokkal kapcsolatban természetesen a vidéki pénztéze-

tek, illetve az egymásután alakult körzeteket is megfelelő szervezeti beosztáshoz kell juttatni s mivel az országos szervezés folytán 344 új intézet került a TÉBE tagjainak sorába, természetes, hogy ezek megfelelő csoportosításáról is gondoskodni kell. A 344 új pénztézet tulajdonképpen többsége vidéki bank és takarékpénztár és csupán néhány budapesti, ez ideig kívül állott pénztézet megfelelő csoportosításáról van szó.

HANKAUBAN MEGFAGYOTT AZ UTCÁN SZÁZ KULI

New-York, január 10.

Az Associated Press hankai jelentése szerint a városban óriási hideg uralkodik. Az elmúlt napokban több, mint 100 kuli találtak megfagyva az utcákon.

LONDONBA KÉSZÜL AZ OLASZ KÜLÜGYMINISZTER

Róma, január 10.

Mussolini miniszterelnök ma délelőtti fogadta Grandi külügyminisztert Genf és Londonba való utazása előtt. Mussolini megadta a külügyminiszternek az utolsó utbaigazítást azokra a problémákra nézve, melyeket Genfben a Népszövetség tanácsülésén és Londonban a tengerészeti leszerelési konferencián tárgyalni kívánnak. Genfből Grandi külügyminiszter a tanácsülés befejezése után nyomban Londonba megy.

Californiai
hawai-i
jamakai

Grape Fruit,
Ananász
Banán megérkezett es friss állapotban kaphatók:

Kontsek Géza k. r. t.
üzleteiben.

A bírói karban létszámcsoökkentést tervez az igazságügyminiszter

Nem töltik be a megüresedő állásokat

Budapest, január 10.

Bírói és ügyvédi körökben riasztó hírek terjedtek el arról, hogy az igazságügyi kormány létszámcsoökkentést tervez a bírói karban. Az elterjedt hírek tényleg van alapja, valóban létszámcsoökkentést akarnak végrehajtani a bíróságokon, de nem B-listára helyezéssel vagy elbocsátással, hanem a megüresedő állások be nem töltése útján.

A költségvetés összeállításával kapcsolatban a pénzügyminisztérium az igazságügyi tárccal szemben is kifejezésre juttatta azt a kívánását, hogy a tárca költségvetését öt százalékkal csökkentsék. Az igazságügyi tárca viszont dologi kiadás elenyészően csekély mértékben szerepel a költségvetésben, amelynek túlnyomó nagy része az igazságügyi személyzet fizetéséből tevődik össze. Megtakarítást tehát csak a személyzet csökkentésével lehet elérni.

Az igazságügyminisztériumban hetek óta folyik a tanácskozás arról, hogy lehetne a kívánt öt százalékos csökkentést megvalósítani. Teliesen tisztában vannak az igazságügyminisztérium vezető emberei is a bíróságok súlyos helyzetével és tulterheltségével, a kikerülhetetlen kényszerűség azonban mégis azt az elhatározást érlelte meg az igazságügyminisztériumban, hogy a megüresedő állások be nem töltésével apasztják a nagyobb bírósági központok létszámát. Kétségtelen ugyanis, hogy a kisebb vidéki bíróságokon, ahol csak néhány főből áll az egész státus, egy ember sem nélkülözhető, hiszen ha például a négy főnyi járásbírói állás egy állást megszüntetnek, ez huszonöt százalékos létszámcsoökkentésnek felel meg. Tehát nem marad más hátra, mint hogy a nagyobb bírósági központok létszámában eszközöljék a jelzett módon a kívánt csökkentést.

HAT NAGY BANK SEGÍTSÉGÉVEL AKARJÁK ENYHÍTENI ANGLIÁBAN A MUNKANÉLKÜLISÉGET

A Daily Herald jelentése szerint Thomas miniszter a munkanélküliség enyhítése céljából megállapodást kötött Anglia öt vezető bankjával és az Angol Bankkal. A megállapodás értelmében a nevezett bankok oly kötelezettségeket vállaltak magukra, amelyekből azt remélik, hogy az angol vezető iparágak

reorganizálására fognak vezetni, ami viszont a munkanélküliség jelentős csökkentését eredményezné. A hat bank együttesen nagy hitelt bocsát a gazdasági élet rendelkezésére és ezt a hitelt nemcsak a gazdasági élet kiépítésére, hanem a gépek és a munkamódszerek modernizálására is fel fogják használni.

Negyvennégy utas betegedett meg feketehimlőben egy amerikai hajón

A Golden Sun amerikai személyszállító gőzös fedélzetén feketehimlőjárvány tört ki. A hajó San Franciscoból indult el és Honolulu felé tart. A kapitány szikratávirata szerint eddig negyvennégyen kapták meg a feketehimlőt.

Két utas meghalt. A gőzös hétfőn érkezik Honoluluba. A honolulu hatóságok a hajót vesztégház alá veszik. Honolulu kikötőjéből gyorsjáratu motorhajót küldtek a Golden Sun elé orvosokkal és gyógyszerrel.

KI IGÉRT TÖBBET?

OLÁH PÁRTLAPOK VITÁJA A CSUCSAI PAKTUM KÖRÜL

Bukarest, január 8.

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A bukaresti sajtó egy idő óta sokat foglalkozik a csucsa paktummal, mely annakidején a Magyar Párt és az Averescu-kormány között jött létre Goga miniszter csucsa kastélyában. Alkalmat erre a felélesztésre a kolozsvári Patria cikksorozata ad, mely leközölte a paktum tartalmát és beigéri egy állítólagos bizalmas záradéknak leközölését is, mely szerinte igen érdekes dolgokat fog leplezni. Mindez természetesen nem a történelmi visszaemlékezés érdekében folyik, hanem a bukaresti politikai manőverek állanak mögötte, aminek érdekében egy oldalszurás a magyar kisebbség felé nem igen okoz egyik oláh politikai pártnak sem különös lelkiismereti furdalást.

A Maniu-kormány ellen ugyanis éles támadásokat intéztek politikai ellenfelei, mert szerintük az egyháznak adott államsegéllyel és az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjának rendezésével túlzott engedelmeyeket tett a kisebbségeknek. A támadók között természetesen nagyban szerepeltek az averescánusok is.

A nemzeti parasztpárt kolozsvári orgánuma erre leközölte a csucsa paktumot annak bizonyítására, hogy Averescuék jóval többet ígértek a kisebbségeknek, mint amit a nemzeti parasztpárt megadott.

Hogy ezeket az ígéretek már régen illet volna beváltani, erről természetesen nem beszélnek a bukaresti lapok. Inkább azt firtatják, hogy ki a bűnös a nagyobb ígéretek megtételében?

A Cuventul utolsó száma megállapítja azt is, hogy az Averescu-kormány kétszínű játékot űzött egy magyarság, mint az oláh „nemzet” felé.

VASUTI KARAMBOL INDIÁBAN TIZENKÉT HALOTTAL

London, január 10.

A peshavari express vonat Clutterbuckganj indiai állomás mellett összeütközött egy tehervonattal. Az express mozdonya összetört, a személykocsik lezuhantak a pályáról. 12 ember meghalt, 13 megsebesült.

Hirdessen a Debreceni Ujságban!

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenfajta cipőkben.

Egyedül az árak hirtetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagytam.

Önnek meg kell győződnie jó minőségéről, hogy felismerje jutányos áratmat.

Szegeden 15 évi fegyházra ítétek egy földmivest, aki két leányt ölt meg

A nyolcesztendőös koronatanu szenzációs vallomása

Szeged, január 10.

A szegedi törvényszék Wild-tanácsa ma délelőtt kezdte tárgyalni azt a kettős gyilkossági bűntudat, mely augusztus közepén játszódott le Csanytelek községben. A főtárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg s a kihallgatás során meglevendett a borzalmas szerelmi dráma minden részlete.

A vádlottak padján Vincze Gergely 31 esztendőös csánytelki földműves ült, aki már hosszabb idő óta udvarolt Borsi Matildnak. A leány Teréz nevű nővérével kocsmát vezetett a községben. Vincze Gergelyen kívül a fiatal kocsmárosné másokkal is szívesen elbeszélgetett, akik közül különösen Halász Szabó Dánielt tűntette ki bizalmával. Halász Szabó miatt többször volt szóváltás a szerelmeseik között, azonban Halász Szabó továbbra is sűrűn eljárt a kocsmába. Augusztus 27-én ismét felkereste Borsi Matildot. Ez a látogatás Vinczenek a fülébe is eljutott. A féltékenységében elvakult ember szörnyű bosszút eszelt ki azután. Aznap éjjel tíz óra tájban revolvert és konyhakést véve magához elindult a Borsi-féle kocsmába.

A fiatal kocsmárosné és nővére már régen aludtak. A hálószoba mellett szobában pedig Lajos Sándor 8 éves kis fiú feküdt. Vincze Gergely átmászott a kerítésen, a konyhaajtót belökte és behatolt a hálószobába.

Borsi Matild és Teréz felriadtak, felelősségre vonták Vinczét a tolkodásért. Vincze elkeseredésében hirtelen előkapta a konyhakést övéből és össze-vissza szurkálta a fiatal kocsmárosnét.

Borsi Teréz hűgának segítségére akart sietni, de a megvadult ember őt is össze-vissza szurkálta. Néhány pillanatig a két összeesett, vérzőtestű leány mellett állott Vincze, majd pedig menekülni akart.

A dulakodás zajára felébredt a másik szobában alvó 8 éves kislány is, berohant a Borsi-lányokhoz és amikor ott látta őket a földön fekvőn, sikoltozva próbált elmenekülni.

Vincze azonban az ajtónál utóért és késével őt is mellbeszurta. A két leány a helyszínen meghalt, a kislány sikerült az életnek megmenteni. Borsi Matild holttestén tizenkét késszurást találtak, a másik leány holttestén pedig hetet. Vincze Gergelyt hajnalban elfogták a csendőrök és az ügyészség kétrendbeli gyilkosság és egyrendbeli gyilkos-

ság kísérletének büntette című vádat ellene.

A törvényszék mintegy harminc tanut idézett meg.

Vincze Gergely először azzal próbált védekezni, hogy nem emlékszik a történetekre, mert szerelmi féltékenységében annyira elborult a feje, hogy nem tudta mit csinál.

Az elnök kérdéseire, majd egyes tanuvallomások során apró részletekre mégis pontosan emlékezett, úgyhogy az elnök megcáfoltak látta a legénynek azt a védekezését, hogy elborult elmével követte el tettét.

A főtárgyalás legizgalmasabb jelenete az volt, amikor a nyolcéves Lajos Sándort szőlította Wild elnök maga elé. A kislány a gyilkosság egyetlen tanuja, ő maga is súlyos sérüléseket szenvedett, de felgyógyult.

A kislány sápadtan zokogva mondotta el a borzalmas éjszaka véres eseményeit.

— A leányok szobája előtt aludtam, — vallotta — amikor hirtelen jajveszékülésre riadtam fel. Kiugrottam az ágyból, beszaladtam a leányok szobájába. Ott találtam Vincze Gergő bácsit, övében két revolverrel, kezében késsel.

Veszekedtek a leányok, majd az egyik a meszeloruddal próbált védekezni Gergő bácsi ellen. Ő azonban rájuk támadt és először Matildot szurta le, majd mikor az a földre zuhant, akkor Terézre támadt, aki védeni akarta testvérét.

— Ezután — folytatta a kislány — Gergő bácsi lehajította fejét, a véres lére nézett, majd lehajolt a földön fekvő Matildhoz és megnézte, hogy él-e. Ezután Terézhez lépett, aki az ágyon feküdt és az ő mellére is ráhajította fülét, azután lassu lépésekkel kifelé igyekezett.

— Én azt hittem, hogy felém jön, ezért sikoltozva menekülni akartam. Gergő bácsi elkapta kezemet és mellbeszurta.

— Azt hiszem azért tette ezt, hogy meg ne tudják tőlem, hogy ő volt a tettes.

A főtárgyaláson még több tanut hallgattak ki ezután.

A törvényszék az esti órákban hirdette ki ítéletét, amelyben Vincze Gergelyt két rendbeli emberölés büntetésével és egy rendbeli emberölés kísérletének és kísérletében mondotta ki bűnösnek és ezért 15 évi fegyházra ítélte, amelyből 4 hónapot leszámítottak.

Amikor Vincze meghalotta a bíróság ítéletét így kiáltott fel: Hát akkor inkább akasszanak fel.

Városok és vármegyék internátusa Debrecenben

(A Debreceni Újság tudósítójától)

A nagy magyar alföldi metropolisban, Debrecenben a tudományegyetem előtt gróf Tisza István szobra hirdeti a magyar ifjuságnak az éni akarást, hogy ifjaink erőt és kitartást merítsenek ebben a sötét magyar északában az élet utjain járn. A fiatal sereg szellemileg fel-fegyverkezve évenként kerül ki a Tisza-egyetemről, hogy az idegen kultúra minden további terjeszkedésének örökre útját állja s a rendelkezésre álló szellemi jegyverekkel küzdve, — szerezze vissza a magyar kultúra számára az elvesztett területeket.

Sajnos, a Tisza-egyetem materiális eszközei nem a régié. Leginkább érezzük ezt mi akkor, amikor ifjaink kikerülnek a középiskolából s a szülőknél nem kis gondot okoz, hogy részükre a városban, egyetemi éveik alatt a szülőház meglehetősen közelítő otthon nyújtsanak. Sajnálatlaltal jöttünk azonban rá, hogy Debrecen, ahová a mi vármegyénket és városainkat is az egyetem vonzóköre köti, — megfelelő internátusokkal nem rendelkezik. Így a diáknymor megszüntetésére másfépen gondolni sem lehet, mint a mai idők követelményeinek megfelelő internátus létesítésével.

Az internátusok nemcsak az ifjuság lakásügyi nehézségeinek megoldását jelentik, hanem egyúttal a kellő vezetés nélkül elhagyatottság és az azzal járó veszélyek helyett jobb tanulási lehetőséget, a tudás kedvező előfeltételeit biztosítják. — Ezért közönlük melegen a Dunáninneni Városok Szövetségének megmozdulását a Tisza-egyetem hallgatóinak megfelelő internátusokban való elhelyezése tekintetében.

Modern egyetemi kollégium, mely a debreceni egyetemmel kapcsolatban az érdekelt városok és vármegyék fiai részére állíthatnak fel, angol mintára a modern nyelvek tanulásának lehetőségét feltétlenül nyújtani kívánja, ezen felül nagy súlyt helyez a testedzés rendszeres gyakorlására és végül zenei képzést ad. Legfontosabb azonban ezen a téren a nevelés. Napjainkban érezzük éppen, hogy ifjuságunk nevelése van olyan, vagy talán még nagyobb kérdés, mint maga a tanulás. Ezért a Dunáninneni Városok Szövetsége, melynek kötelékében a mi városunknak és vármegyénknek is érdeke, hogy az internátus mielőbb létesíthető legyen, — május havi közgyűlésén fog érdemleges határozatot hozni abban a tekintetben, hogy az internátus létesítése költségeinek felét egyetemlegesen vállalják. A másik részt gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter támogatása biztosítja. Minden vármegye és város Debrecenben tanuló egyetemi ifjusága számára nyújtva viszonyítva megfelelő összeget vállal a legközelebbi közgyűlésen magára és pedig úgy, hogy a városok és vármegyék a megszavazandó hozzájárulásait 10 évi egyenlő részletekben fizethetik. Ez a hozzájárulás oly csekély lesz, hogy a városok és vármegyék háztartását semmi esetre sem fogja veszélyeztetni és a cél el lesz érve, hogy t. i. az eddig rendszertelenül felajánlott segélyek vagy adományok állandó és olyan befektetésre fordítsanak, amelyek a mi ifjaink állandó és intézményes ellátását teszik lehetővé. Minden város és vármegye, amely az internátus létesítéséhez hozzájárul, a hozzájárulási összeg arányában jogot nyer arra, hogy a saját szülőitől közlül megfelelő számú egyetemi hallgatót ez internátusban való felvételre ki-

feljöljön. Ily módon válik ez az internátus minden tekintetben a Dunáninneni Városok és Vármegyék Internátusává.

Debrecennek és megyénknek örömmel kell azért csatlakozni az internátus létesítése terén megindult mozgalomhoz és a célok bölcs

Négy millió pengőt fordít Csehszvágnak a külpolitikai propagandára

Prága, január 10.

Englis pénzügyminiszter benyújtotta az idei költségvetést. A költségvetés számvetéséből néhány érdekes adat:

A 9 milliárdos költségvetésből 1400 millió csehslovák fordítanak a nemzetvédelmi minisztérium költségeinek fedezésére. Ezenkívül 21 millió koronával szerepel a katonai repülőgépgyár.

A külügyminisztérium költségvetésében 167.570.419 korona kiadás szerepel. Ebből „külön információs és propagan-

Elkészült a debreceni járásbíróóság 1930. évi ügybeosztása

(A D. U. tudósítójától.)

Demjanovich Miklós, a debreceni királyi járásbíróóság elnöke most állította össze a járásbíróóság 1930. évi új ügyrendjét, amely szerint a járásbírók a következő beosztásban fognak az év folyamán működni:

Elnöki ügyek és központi intézkedések. Demjanovich Miklós, a kir. járásbíróóság elnöke, I. emelet. 16. sz. ajtó. Helyettese: dr. Moldoványi László kir. járásbíróóság elnöke. Elnöki ügyek. Pénzkezelés. Elnöki leltérek kezelése. Az 1925. évi VIII. tc. 47. §-ában körvonalozott perenkívüli eskü kivétele. Előzetes bizonyítás felvétele. Tömegnap a hét hétfői szükséghez képest szombati napján. Segéd: dr. Baróthy Zoltán joggyakornok. Dr. Pongrácz Elemér önálló működési körrel felruházott jegyző. A Jusz. 38. §-ának 8. pontjában írt központi intézkedés (megkeresések elintézése.) Külföldi ügyiratoknak a 2951/1893. és 9000/909. I. M. rendeletek szerinti kézbesítése tárgyában intézkedések. Előzetes bizonyításfelkiosztás szerint.

Polgári peres ügyek. Dr. Moldoványi László kir. járásbíróóság elnöke. Dr. Poszler Gyula kir. járásbíróóság elnöke. Dr. Sáfár László II. fiz. csop. jell. felr. kir. járásbíró.

felismerésében örömmel kell a megfelelő összeget megszavazni, hogy igazán méltók lehessünk ahhoz a halhatatlan emlékü nagy államférfiu emlékéhez, aki itt él ma is közöttünk és Debrecenben, éreszobra lüldeti ifjainknak a szebb magyar jövővondót!

„Hírszolgálati és propaganda-szolgálat” címen 14.000.000 korona kiadás található. Csehszvágnak tehát 4 millió pengőt fordít külpolitikai propagandára.

A csehszlovák sajtóiroda 7.756.924 koronát emészt fel s 1.350.000 korona veszteséggel dolgozik.

A cseh államvasutak költségvetése 4.786.701.090 korona kiadásnál 148 millió korona tiszta nyereséget mutat. — Csehszvágnak államadóságának tőkéje 36.233.586.927 korona.

Mellán Dezső kir. járásbíró. Dr. Beniske Imre kir. járásbíró. Dr. Grigassay Lajos kir. járásbíró. Dr. Unger József kir. járásbíró. Dr. Horkay Gyula kir. járásbíró. Dr. Fábian Antal kir. járásbíró. Dr. Vavrók Kálmán kir. járásbíró. Intézik a tömeges perfelvételi napokon kiosztott közpolgári, kereskedelmi- és váltópereket. Dr. Sáfár László és dr. Beniske Imre kir. járásbírók intézik ezenkívül kiosztás szerint a munkaügyi pereket, dr. Fábian Antal kir. járásbíró pedig a lakfelmondási pereket. Irodájuk: Polgári külöiroda.

Polgári nem peres ügyek. Demjanovich Miklós kir. járásbíróóság elnöke. A vagyonátruházási ügyekről szóló 1920. XXXIV. t. c. 63-ik §-ában szabályozott felfedező esküre vonatkozó ügyek. A 28000/1919. J. M. rendelet szerinti holtanyilvántási ügyek. Dr. Csathó Kálmán kir. járásbíró. Végrehajtási ügyek. Elmebeteg kórházba utalása. Segéd: vitéz dr. Füzessy Rudolf. Irodájuk: Pk. II. külöiroda. Dr. Pongrácz Elemér smkf. jegyző. Hagyatéki ügyek. Szóbeli végrendeleti tanúk kihallgatása. Irodájuk: Pk. I. külöiroda.

Büntető ügyek. Dr. Janka Dezső kir. járásbíró. Tárgyalási napjai: hétfő, kedd, péntek. Dr. Biró Barna

kir. járásbíró. Tárgyalási napjai: szerda, csütörtök, szombat. Dr. Bónyi Bertalan kir. járásbíró. Tárgyalási napjai: hétfő, kedd, péntek. Dr. Gyöngyössi József kir. járásbíró. Büntető panaszok felvétele. Tárgyalási napjai: szerda, csütörtök, szombat. Iroda: Büntető külöiroda. — Jegyzőkönyvvezetők: dr. Janka Dezső és dr. Biró Barna bíráknál vitéz dr. Florhidy Tibor jegyző, dr. Bónyi Bertalan és dr. Gyöngyössi József bíráknál. Király Gyula, kiegészítő íkvtó: Hegedűs József.

Telekkönyvi ügyek. Koós György alelnöki címmel felruházott kir. járásbíró, aki a telekkönyvi iroda felett a közvetlen felügyeletet is gyakorolja. Intézi a telekkönyvi ingatlan-végrehajtási ügyeket és az ömkf. jegyzők hatásköréből kivett egyéb tkv. ügyeket. Dr. Unger József kir. járásbíró, aki Koós György íb. alelnök állandó helyettese. Intézi a tkvi. ingatlan végrehajtási ügyeket és az ömkf. jegyzők hatásköréből kivett egyéb tkvi. ügyeket. Dr. Farkas Aladár ömkf. jegyző, dr. Széles István ömkf. jegyző. Intézik az ömkf. jegyzők elintézési körébe utalt tkvi. beadványokat kiosztás szerint.

Munkás biztosítási ügyek. Demjanovich Miklós kir. járásbíróóság elnöke, dr. Fábian Antal kir. járásbíró. Intézik az 1921. XXXI. t. c. 11, 12, 13. és 15. §-aiban felsorolt pereket és a 14. §-ban körvonalozott panaszokat kiosztás szerint. Dr. Biró Barna kir. járásbíró. Intézi a munkásbiztosítási kihágási ügyeket.

MEGLINCSELIK A PAPAGALYOKAT HAMBURGban

Hamburg, január 10.

Egy tegnap érkezett délamerikai gözös nagyobb mennyiségű papagályt is hozott magával. A szállítmánynak híre ment, mire a kikötőben álló tömeg szervezkedett és a partra hozott szállítmányt megtámadta. Valamennyi papagályt agyonütöttek.

SZÁZTIZ SEBESÜLTJE VAN A PHILADELPHIAI SZÍNHÁZKATASZTRÓFÁNAK

Philadelphia, január 10.

A philadelphiai Globe színházban tegnap este előadás közben gázrobbanás történt. A gázvezeték fűcsöve eddig ismeretlen okból felrobbant és részben rombadöntötte a színházat. A falak szerencsére az utca felől eső oldalra omlottak s a nézők nagyrésze csak könnyebb sebesüléseket szenvedett.

APOLLO

3 órás műsor!

Corinne Griffith-el:

Világfilmek!

A vörös Pimpernel

Orczy Emma bárónő világhírű regénye.

Zoro és Huru-val:

Vőlegények inkognitóban (A háztűznézők) repriz.

Phyllis Haver és Raynond Hatton-al:

A szenzáció Cecil B. de Mille produkciója.

Krajcár nélkül vásárolt birtokot és házakat egy szélhámos rádiumpárnás ügynök

Az al fizette ki a megvásárolt házat, aki azt eladta neki — A debreceni rendőrség letartóztatja a veszedelmes csalót

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Pár nappal ezelőtt több, rendkívül különös ügyben érkezett föltelentes a debreceni rendőrség bünygyi osztályához két ügyök ellen, akik úgy nevezett rádium-kompresszor párnákat árúsítottak s ezek a rádiumos párnák állítólag bizonyos csoda-gyógyhatással bírnának. Egy külföldi cég budapesti vezérképiselete Debrecenbe küldte Jenei Imre ügynökét és egy másik társát, akik százhusz pengőért drútták darabonként a csoda-gyógyhatású rádiumos párnákat, azonban több megrendelő hába várta a különös gyógyszer megérkezését, azt napok mulva sem kapta meg.

Ezeket a rádiumos párnákat hangzatos reklámokkal hirdették s a reklámok szerint három-négy napi használat felér több hónapos külföldi fürdőhelyi vagy szanatóriumi gyógykezeléssel s különösen ideg-fájás, csúzos vagy reumás megbetegedések ellen ajánlották és tekintettel arra, hogy aránylag olcsón, százhusz pengőért megszerezhető, drága fürdő-költségeket lehetne vele megtakarítani.

A rendőrség a feljelentések beérkezése után nagy körültekintéssel indította meg a nyomozást és pár napon belül már őrizetbe vették Jenei Imre földesi születésű, 44 éves ügynököt, akit család büntette miatt egy évben már Budapesten egy évi és kéthónapi börtönbüntetésre ítélték. A nyomozás során rövidesen kiderült, hogy Jenei Imre nemcsak a megrendelőket, hanem az őt alkalmazó céget is becsapta, mert a cég csak készpénzfizető kuncsaftok szerzésével bizta meg az ügynököt, Jenei pedig ennek ellenére részletfizetésre szerzett megrendelőket, akikről az első részletet, husz-harminc pengőket felvette és saját maga részére elköltötte, viszont a külföldi cég budapesti vezérképiselete az ilyen megrendelőknél nem szállította le a vásárolt rádiumos gyógy-szert.

Pénz nélkül vesz házat és birtokot a csaló ügynök

A rádiumos gyógyszerekkel kapcsolatban már az első napi nyomozás után kiderült, hogy Jenei Imre országos vonatkozásban is nagystílusú szélhámos, aki nem elégedett meg az ügynökös-ködés révén kínálkozó apróbb összegű csalásokkal, hanem olyan szédületes spekulációkba és szélhámoságokba fogott, amelyeknek arányai az utóbbi években kérekerült csalók és sikkasztók működését messze felülmúlják. Jenei Imre körülbelül egy évvel ezelőtt nagy előszeretettel kezdte tanulmányozni a lapok apróhirdetési rovatát és nagyszabású birtok, telek és ház-áadásai spekulációkba becsájtkozott. Egy apróhirdetés alapján az elmúlt év júniusában felkereste Mogyoróssy Ferenc gazdálkodót, aki a Peres-utca 12. szám alatti házat apróhirdetések segítségével akarta eladni. Jeneinek természetesen a napi eskély bevételén kívül semmi pénze nem volt, Mogyoróssynál természetesen azzal állt elő, hogy Borsodvármegyében nagyobb kiterjedésű erdőbirtoka van, amelyet ez év tavaszán ki fog termeltetni és a kitermelt fa árán akarja megvásárolni Mogyoróssy házat.

Mogyoróssy elhitte a szélhámosnak jól kitervelt meséjét és meg is kötötte vele az adásvételi szerződést, még pedig úgy, hogy Jenei

nem fizetett egy fillért sem, hanem megengedte a vevőnek, hogy a házra 3000 pengő kölcsönt vegyen fel egy debreceni bankból, amelyből 500 pengőt az átírási költségekre fordíthat, 2500 pengőt pedig előlegképen adott át Mogyoróssynak a vételár fejében. Mogyoróssy ezután a különös adásvételi szerződés után nyugodtan várta, hogy gazdag vevője a tavasszal majd fizetni fog.

A szélhámos — mihelyest megcsinálta az első jól sikerült vételét, amelyből ugyan neki csak 500 pengő haszna volt, másféle házvétel után nézett és Kiskunhalason, ugyancsak a lapokban olvasott hirdetés alapján meg akarta vásárolni Meggyesi János halasi gazdálkodó százhusz holdas birtokát. Meggyesi 82,000 pengőt kért a birtokért s ez a nagy összeg az agyafuirt szélhámost egyáltalán nem hozta zavarba. Most már állandóan Debrecenben működött és itt elment Nagy Bálint vendéglőshöz, akinek a Csolnákázó-tó környékén van birtoka. Bizalmába férközteti Nagynak és bemagyarázta neki, hogy Kiskunhalason milyen olcsón lehetne százhusz holdas birtokot venni. Felkérte, hogy társuljon hozzá és vegyék meg ketten. A szélhámos természetesen Nagy Bálintnak is elmondta a borsodi birtokról szóló mesét és erre vonatkozóan egész csomó írást mutatott fel, amit szintén szélhámoskodások útján szerzett.

Nagy Bálint mindent elhitte Jeneinek s mivel volt néhány ezer pengő megtakarított pénze és tetszett is neki a birtokvásárlás ötlete, leutazott vele Kiskunhalasra s ott meg is kötötték az adásvételi szerződést, az előleget pedig ismét nem Jenei, hanem Nagy Bálint adta az eladónak. Közben Jeneit Debrecenben nagyon szorongatta Mogyoróssy a ház vételárának kifizetésére. Erre Jenei elhatározta, hogy a Mogyoróssytól vett házat eladja. Csakhamar akadt is vevő Karsai János igazgatótanító személyében, aki 7500 pengőért megvette a megterhelt házat. Ebből az üzletből 800 pengő haszna volt Jeneinek, Mogyoróssy pedig csak ekkor jött rá arra, hogy a szélhámos nemcsak házából forgatta ki, hanem még nagyobb összegű kárt is csinált neki. Mogyoróssy erre megtette a feljelentését, de feljelentést tett ellene Nagy Bálint vendéglős is, akit

szintén nagy összeg erejéig csapott be a szélhámos.

A munkanélkülieket is becsapta a szélhámos

A feljelentések száma napról-napra növekszik és a rendőrség már megindította a nyomozást Jeneinek ügynöktársa, Hella László ellen is, aki valóságos titkár-szerepet töltött be Jenei mellett. Jenei agyafuirtságára jellemző, hogy még a debreceni munkanélküliek körében is tudott üzleteket csinálni. Felkereste a mun-

kanélkülieket, különösen az intelligensebb, munkanélküli szellemi munkásokat és állandó irodai munkát ajánlott fel nekik, amiből mindegyikük havi nyolcvan pengős kereset-hez juthat. Kikötése azonban az volt, hogy mielőtt az állásukba behelyezi őket, száz pengő közvetítési díjat fizetnek neki. Nagy sikere ugyan nem volt a munkanélküliek körében, de egy Orosz Mihály nevű mégis akadt, aki tíz pengőt már adott is előlegben a felkínált nyolcvan pengős állásra, itteni tevékenységének folytatását azonban a rendőrségi letartóztatás megakadályozta. A különleges szélhámoság ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást és felhívja a közönséget, hogy ahol Jenei megfordult és hasonló károkat okozott, jelentseék a rendőrség bünygyi osztályán.

Meghiusult a dunai államok agrár-blokkja

Belgrádból jelentik: Azok a tárgyalások, amelyek a közelmúltban a magyar, oláh, jugoszláv agrár-blokk megalakítására indultak, eredménytelenül végződtek. Ugyanakkor tehát, amidőn Geniben és Hágában, sőt Londonban Európa gazdasági egészségének megalapozásáról tárgyalnak, ez a három állam nem tud egy egyszerű gazdasági szervezetre vonatkozóan megegyezni, noha érdekük ebben az esetben azonosak. A tárgyalások célja: a fő mezőgazdasági termények exportjának közös megszervezését akarták megoldani. Mind a három dunai állam csak nyert volna ezzel a szervezettel, de a féltékenység, a hatáskör féltés és a bizalmatlanság rossz tanácsadó, a hosszú anketezésnek nem lett semmi eredménye és bár a tanácskozások megszakitását a gabonáarak kedvezőtlen voltával indokolják, igazában amiatt szüntek meg, mert a három állam egymásközti forgalma oly kötött, annyira természetellenes, hogy ilyen szervezet létesítése lehetetlen.

Részeg oláh csendőrök sortüzet adtak egyik szatmármegyei község lakóira
Előbb kikergették a kocsmában csöndesen beszélgető falusiakat, azután összelövöldözték őket — Két ember meghalt, kettő súlyos sebeket kapott

Szatmármegye egész lakosságát izgalomban tartja az a megdöbbentő eset, mely Nagybanával szomszédos Szakálos-Dombó község kocsmájában történt, ahol két berugott csendőrmester sortüzet adott a lakosságra. Az oláh csendőri brutálítások történetében páratlanul áll ez a megdöbbentő eset, amely a legélesebb kritikát hívja ki maga ellen és amelynek valószínűleg az ország határain túl is híre fut.

Hétőn este a község kocsmájában mulatozott Constantin Stefan csendőrmester. Társaságában volt egy másik csendőr két nőismerősével. A csendőrök rendkívül hangosan viselkedtek. A kocma másik szobájában ugyanakkor a falusi gazdák beszélgettek. A csendőrmesternek sze-

met szurt, hogy rajta kívül mások is vannak a kocsmában s utasította a társaságában lévő felfegyverzett csendőrt, hogy puskatussal verje ki a társaságot.

A csendőr, aki már is be volt rugva, belépett a másik szobába és ordítva kiabált a gazdákkal, hogy azonnal hagyják el a helyiséget. Ezek látták, hogy részeg emberrel van dolguk s ezért eltávoztak. A kocma előtt aztán a község lakosai méltatlankodva tárgyalták a garázdálkodást, amikor a kocsmájában, kezében fegyverrel, megjelent a csendőr és a csendőrmester s rájuk parancsolt, hogy azonnal takarodjanak haza. A parasztok még jóformán végre sem hajthatták az utasítást, mikor a csendőrök gondolkodás nélkül rálöttek a beszélgető emberekre. A lövésre hanyathomlok menekülni kezdtek. A csendőrök tovább folytatták a lövöldözést s egy perc alatt alatt négy ember vére festette pirosra a havat.

A csendőrök ezután, mint akik jól végezték dolgukat, visszamentek az ivóba s tovább folytatták a dorbézolást. Az elmenekült lakosság az esetet hírül adta a szomszéd község járásörmeesterének, aki kivonult a helyszínre és a csendőröket lefegyverezte. Közben a megsebesített négy ember közül kettő valahogy nagynehezen hazavánszorgott, kettő azonban, Botos Stefan hatvan éves gazda és Rusu Gligore huszonkét éves szabadságot katoná, halva maradt a helyszínen.

A vizsgálat megindult. A faluban olyan nagy az elkeseredés, hogy a szomszédos községekből csendőrséget kellett összevonni a községbe.

Itt a disznóölés ideje,

siessen a legelőnyösebben beszerezni a legkiválóbb

rizskását és borsot

Pálffy Tibor

fűszer és csemege üzletéből

KOSSUTH-UTCA 7.

TELEFON: 13-49.

A tüdővész gyógyításának új módja

Newyorkból jelentik: Az amerikai Tüdővészellenes Egyesület elnöke, dr. William Charles White, az amerikai természettudományi társaság kongresszusán bejelentette, hogy sikerült egy nagyon fontos felfedezése. A szervezetben levő cukoranyagban van egy bizonyos vegyület, amely a tüdővész bacillusokat táplálja és valószínűleg ez okozza a bacillusoknak az emberi sejtszövetekkel való kapcsolását. A tudós ezt a cukoranyagot tekintve a tüdővész kifejlődési okának és ha sikerülni fog a cukoranyag vegyi működését megvizsgálni, akkor a tuberkulózis gyógyításának egészen radikális módját találja meg az orvostudomány. Ebben az esetben ugyanis lehet olyan orvosságot előállítani, amely valószínűleg fertőtleníti az emberi szervezetet és ugyyszólván egyszerre kipszítja belőle az emberiség egyik legveszélyesebb ellenségét, a szabad szemmel láthatatlan tüdővész bacillust.

Megszökött és Budapest felé tart egy veszedelmes örült

Budapest, január 10. A székszárdi elmeorvosintézet igazgatójától távirat érkezett a budapesti főkapitányságra, amelyben közlik, hogy Nagy Sándor 53 éves, nyugalmazott Máv. főtiszt, akit mint ön- és közveszélyes elmebetegét ápoltak, megszökött. Az elmeorvosintézet igazgatóságának feltevése szerint a veszedelmes örült Budapest felé vette útját. Nagy Sándor kézrekerítésére a főkapitányság megindította a nyomozást.

Felgyújtották a pap házát, azután áttértek a görög-katholikus vallásra

Karácsony másodnapján nagy tűz pusztított Marosbretteye községben. A tűz elpusztította Simedrea Gábor görögkeleti lelkész házát. A faluban azt rebesgették, hogy gyújtogatás történt. Simedrea Gábort ugyanis sokan gyűlölték, mert a nemzeti parasztpárti község hangulatával szemben mindig a liberális párt szekerét toltta. A pap és a hívők viszonya néhány héttel ezelőtt annyira elmergesedett, hogy a falu népe a lelkészt nem engedte be a templomba.

A pap a csendőrséghez folyamodott, amely azt a javaslatot tette, hogy Simedrea lelkészt helyezték el a falu békéjének érdekében Marosbretteyéről. A csendőrség indítványára az egyházi hatóságok azonban nem reagáltak, mire a marosbretteyi hívek elhatározó lépésre szánták el magukat. Marosbretteye község 139 görögkeleti családja, mintegy 600 lélek, áttért a görögkatholikus vallásra.

Kocsitáblák

korcsolyák, kerékpártáblák
Nagy Jánosnál
Csapó-utca 77. kanyarsarok.

A nyomorgó nagyanya felakasztotta unokáját, azután öngyilkos lett

Saale Halle, január 10. Arnstadt városkában tegnap szörnyű családi tragédia történt. Bube volt arnstadti polgármester néhány héttel ezelőtt feleségével együtt Amerikába vándorolt ki, miután odahaza már nem tudtak megélni. A házaspár nyolcéves gyermeke Arnstadtban maradt, ahol a gyermek nagyanyja vette őt gondozásba. Miután a polgármester egy pünniget sem hagyott hátra gyermeke nevelésére, a nagyanyjának pedig sem-

mi jövedelme sem volt, az öregasszony és unokája a legnagyobb nyomorban éltek.

Tegnap az öregasszony kivitte az erdőbe a nyolcéves gyermeket és felakasztotta az egyik fára, majd saját magát is felkötötte. A gyermeknek valahogyan sikerült kiszabadítania magát a hurok fojtó öleléséből. Ájultan találták meg később a fa alatt. Az öreg asszonyon ekkor már nem lehetett segíteni.

Nagy földrengés pusztított Bretagne vidékén

Páris, január 10. A Bretagneban és a környező megyékben tegnap este háromnegyed nyolc óra tájban heves földrengést éreztek, amelyet erős földalatti moraj kísért. A földrengés központja Quiberon városka volt. Ebben a városban több kémény beomlott és a házfalak is megrepedtek.

A városka mellett fekvő Vannes faluban rombadőlt egy ház. A földrengés 7 óra 45 perckor kezdődött s először Lorient városa obszervató-

riumának szeizmografja jelezte. A földrengések itt két másodpercig tartottak. A hullámrezgés Lorientből Rennes és Nantes felé vette irányát. Lorientben a lakosság páni félelmében az utcákra menekült. A pánikot az erős földalatti moraj is fokozta. St. Nazaire városában a földrengés tíz másodpercig tartott. Rennesben és Nantesben a földrengések ereje szintén igen nagy volt. A földrengés után az egész környéken nagy vihar kerekedett.

Nem végződött kielégítő eredménnyel a városi lakások bérletére tartott árverés

Két lakásra és egy üzlethelyiségre új árverést tartanak

Debrecen, január 10. (A D. U. tudósítójától.)

A városi bérházakban megüresedő lakásokra és üzlethelyiségekre pénteken tartották meg a városi lakások közgyűlési termében az árverést. Két lakás bérletétől eltekintve, az árverés a nagy érdeklődés ellenére, meglehetősen gyenge eredménnyel zárult.

A városi bérház épületében a Kossuth-utcai részen megüresedett üzletre, amely eddig a Tollkereskedelmi Rt. bérletében volt, csak egy árverelő volt. Lukács Józsefné a 2 ezer pengős kikiáltási ár ellenére csak 800 pengős évi bért ajánlott. A város ezt az ajánlatot el sem fogadta, s bánatpénzét nyomban vissza is vonta.

A Piac-utca 26. szám alatti városi bérház I-ső emeletén megüresedő Fenyő Sándor-féle 4 szobás lakásra ötven árvereztek. A háromezer pengős kikiáltási árral szemben a lakás bérletére dr. Kovács Béla és Pákozdy Sándor 2550 pengős ajánlatot tettek mint legtöbbet ígérők.

A Szent Anna-utcai városi bérházban legközelebb megüresedik a Nagy Gyula-féle 4 szobás lakás, amelyre ötven árvereztek. A lakás kikiáltási ára 2400 pengő volt. Az árverelő-

közül négyen a kikiáltási áron alul ígértek, csak dr. Barabás Béla ajánlotta fel a 2400 pengős évi bért.

A Fűvészkert-utcai kétemeletes városi bérházban ez év május 1-ére két lakás üresedik meg. A dr. Jóna Kálmán-féle 4 szobás lakásért, melynek 3 ezer pengő volt a kikiáltási ára, a pénteki árverésen dr. Redl Károly, mint legtöbbet ígérő 2250 pengőt ajánlott. Kivüle még csak egy árverelő ajánlkozott a lakás bérletére.

Ugyanebben a bérházban május 1-én megüresedik az I-ső emeleten a Monoky Nándor-féle 2 szobás garzonlakás is, amelynek 1350 pengő volt a kikiáltási ára a tegnapi árverésen. A legmagasabb bérösszeget Ágh Béla táblabíró ajánlotta 1400 pengővel.

A napokban dönt a város a lakások bérletére benyújtott ajánlatokról. Valószínű, hogy csak a Nagy Gyula- és a Monoky Nándor-féle lakásokra tett ajánlatokat fogadja el a város, míg a Kossuth-utcai üzlethelyiség, valamint a Jóna- és Fenyő-féle lakások bérletére vonatkozólag új árverést fognak tartani, vagy pedig szabadkézből adják ki azokat.

Kiirtották Budapesten az egyetlen beteg papagályt

Budapest, január 10.

A külföldi országokban egyre terjedő papagálykór a magyarországi, de főként a budapesti papagálytulajdonosok soraiban is nagy riadalmat kelt. Több papagálytulajdonos személyesen jelent meg az állatorvosi főiskolán és elhozta az állatját a megvizsgálás céljából.

Bemutattak egy valóban beteg papagályt is, de ennek sem papagálykór volt a baja, hanem egy daganat volt a bőrén. Operálni nem lehetett, gyógyíthatatlan volt az egyetlen beteg, magyar papagály és így a tulajdonos kívánságára kiirtották.

Gramofonból prédikált a saját tematésén

Pittsburg, január 10.

C. L. Morris, aki egész életében tréfás ember volt, különös meglepetésben részesítette barátait a halála után is. Jóbarátok és ismerősök nagy serege állta körül a népszerű pittsburgi lelkész frissen ásott sírját a temetésen, amikor mindenki rémületére egyszerre megszólalt maga az elhunyt. A tréfás Morris tiszteletes ugyanis kézzel halála előtt gramofonba mondta a saját gyászbeszédét és úgy intézkedett, hogy a lemezt a temetésen szólaltassák meg. Bizar és részben kísérteties volt, írják az amerikai lapok, amikor a jóbarátok, akik évek hosszú során át mindennap együtt voltak az elhunyttal, a jól ismert hangot hallgatták a gramofonból: „...Sohse téliünk a haláltól — mondta saját gyászbeszédében a pittsburgi lelkész, — ellenben legyünk készek minden percben arra, hogy méltón hagyjuk el a földi életet.” A bibliai idézetekben gazdag halotti beszéd végén azután egyszerre felhangzott az elhunyt szóbeli végrendelete, amely époly különös volt, mint egész élete. „A biblíámat a templomnak hagyom, az ébresztő órámat pedig adják a minneapolis rendőrségnek”, mondta többek között a végrendelező, aki gondoskodott gramofonba mondott testamentumában arról is, hogy minden barátja kapjon valami emléket a hagyatékából. Még Amerikában is ez volt az első eset, hogy gramofon szerepelt temetésen.

NAGY VASUTI KATASZTRÓFA CHILEBEN

Santiago de Chileből jelentik: Quillon város közelében tegnap délután hibás váltóállítás következtében egy gyorsvonat belerohant egy tehervonatba. A gyorsvonat első két személykocsija egymásba furódott. A romok alól eddig öt halottat és tizenegy súlyos sebesültet húztak ki.

HUSZ HALÁLOS ÍTÉLET SZOVJETOROSZORSZÁGBAN

Berlin, január 10.

Moszkvai jelentés szerint a szarmarkandi kormányzóság legfelső bírósága husz embert a szovjethatóságok ellen megkísérelt merényletért halálra, tíz vádlottat pedig 5—10 évi fegyházbüntetésre ítelt. A haláraitétek távirati uton kértek kegyelmet Moszkvából.

Continental szálloda Budapest.

VII. Dohány-utca 42—44. Táviratok: Continetalotel.

A vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság. Kényelem. Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés.

Egy ágyas szobák árai: 5, 6, 8, 8, 9, 10 pengő,

Két ágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák te efonnal.

Szobák fürdő szobával.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koks, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén

Retorta bükktaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-49

Évről-évre csökken Debrecenben a házasságkötések és születések száma

A múlt évben 688 volt a népességi szaporulat s mindössze 874 házasságot kötöttek — Már a kulacsos esküvő is kimegy a szokásból

Debrecen, január 10.
(A D. U. tudósítójától.)

A debreceni anyakönyvi hivatalnál a múlt napokban készült el Debrecen város részletes népmozgalmi statisztikája, amely azonban sokkal szomorúbb képet mutat, mint az előző esztendőben. A háború óta a születések és házasságkötések terén az 1929. esztendő volt a leggyengébb. Jellemző erre nézve az is, hogy amíg például 1927-ben a debreceni anyakönyvi hivatalnál csaknem ezerkétszáz házasságkötés történt, 1928-ban már nem érte el az ezret sem, míg végül 1929-ben a házasságkötések száma mindössze 874 volt. Ez a körülmény elsősorban a rossz gazdasági viszonyokban leli a magyarázatát, mert ma minden nősülendő férfi alaposan meggondolja, hogy vegyen-e maga mellé élettársat és ketten osszák meg azt a csekélyke vagyont vagy jövedelmet, amely egy embernek is édeskeves, hát még két-
tőnek!

Házasságkötések 1929-ben

A Debreceni Ujság munkatársa érdeklődött az anyakönyvi hivatalnál az új statisztika felől, ahol azt rendelkezésére bocsátották. A házasságkötések kimutatásából megállapítható, hogy 1929-ben — mint említettük — összesen 874 házasságot kötöttek. Ezek vallásfelekezeti megoszlás szerint a következőképpen csoportosíthatók:

Református házasságkötés volt 430, római katolikus 64, görög katolikus 5, evangélikus 1, zsidó 52. Vegyesházasság történt összesen 322 esetben.

A házasságkötések napja, mint most, úgy a múlt évben is minden kedd, szerda és szombat volt, amikor is a házasulandók és a násznép szorongásig megtöltik a hivatal helyiségeit, az udvart és gyakran jut belőlük az utcára is, akik itt várják be a hivatalos aktus végét.

Lassanként elmaradnak a „kulacsos esküvők”

A Debrecenkörnyéki tanyák, telepek és kerteségek adták a múlt évben is a legtöbb vőlegényt és menyasszonyt. Az esketések alkalmával nagyon sokszor vidám, de néha szomorú mozzanatokban is van része a jelenlévőknek. Az egyszerűbb népek esküvője nem olyan már, mint hajdanában vagy akár csak egynehány esztendővel is volt. Lassanként teljesen kimegy a szokásból az úgynevezett kulacsos esküvő, ami pedig legtöbbször pompás hangulatot teremtett. Ez abban állott, hogy a tanyákról betóduló násznép minden férfitagja hatalmas, néha 4—5 literes kulacsot akasztott a nyakába és az egész uton az anyakönyvi hivatalig kulacsoszással ment a vigének felé a tömögő szekereken. Amikor a hivatalos aktus véget ért, akkor a kulacsokból sorra kínálták a hivatal tisztviselőit.

és amint kiérték végre az utcára, itt is sorra kínálták az arrajáró embereket.

Ma drága a bor, de meg még az uton elfogyna a kulacsból. Nem telik nagyon a kínálgatásra. Így azután úgy oldják meg a kérdést, hogy az esketés alatt a násznép előzőli az anyakönyvi hivatalnál szemben lévő Géder András vendéglőjét, ahol megtöltik pompás borral a kulacsot, — nem öltöztet, hiszen elég pénzbe kerül ma két liter is! Ahogy a fiatal pár kijön az utcára, megkezdődik a kulacsoszással, nem olyan hévvel, mint ezelőtt, de most is csak olyan jól esik, meg aztán kell inni az új pár egészségére...

Elmaradt a cigánybanda is

Teljesen kiment a szokásból a revolveres esküvő is. Régen ugyanis a városba szekerező násznép olyan vig kedvre hangolódott a borozástól, hogy a kurjongatásokat igen sűrűn tartották a roszdás revolverek puffanásai. A lányok, asszonyok sikongattak, a férfiak meg annál jobban tűzbejöttek és egész uton keresztül folyt a lövöldözés. A legutolsó szekereken egész cigánybanda ült és megijedve a revolverlövésektől, fogva-cogva húzta a nótákat. Ma pedig már cigány sincs a násznép kíséretében. Egész 1929. évben egyetlen olyan esküvő sem volt a debreceni anyakönyvi hivatalnál, amelyen megjelent volna a cigánybanda is. Nem telik rá...

Igy azután a szegény vőlegény mit tehet egyebet, mielőtt felülne a szekerre, kibusulja vagy kivigadja magát a borosüveg mellett. Sokszor tulzásba is viszik. Megtörtént például nem egy esetben a múlt évben, hogy meg kellett tagadni az esketést végző tisztviselőnek a hivatalos funkciót, mert a vőlegény annyira részeg volt, hogy három embernek kellett leemelni a szekérről és bevitni az anyakönyvvezető elé, ahol meg sem tudott állni a lábán. Így azután várni kellett addig, míg a vőlegény kijózanodik. Ez azonban néha napokig is eltart.

A boldog menyasszonyok

A menyasszony mégis türellemmel vár. Mert bizony szerencsésnek mondja magát az a leány, akít már kihirdetett az anyakönyvi hivatal. Férjhez megy, lesz, aki eltartja s a szülei megszabadulnak egy súlyos tehertől, nagy gondtól. Ezért van az, hogy amíg ezelőtt néhány esztendővel, de különösen a békevilágban és a háború alatt is sokszor fordult elő olyan eset, hogy a menyasszony a legutolsó pillanatban, már az anyakönyvvezető előtt visszalépett a házasságtól, addig ma ez ezer esetben egyszer ha előfordul. Az anyakönyvvezető előtt mosolyogva, megnyugodott szívvel áll a menyasszony, de annál jobban szorong a vőlegény. Ez az utolsó pillanat. Még egy másodperc és már nem lehet visszaléni.

Rajta van a felelősség egy egész életen át, nemcsak magáért, de az élettársáért is. Ma pedig súlyos gond ám az ilyen felelősség!

Sok a törvénytelen és halvaszületett gyermek

Visszatérve a statisztikai kimutatásokra, 1929-ben a születések statisztikája is sokkal szomorúbb képet mutat az előző évinél. Összesen 3115 születést jelentettek be a debreceni anyakönyvi hivatalnál a múlt évben, míg halálestet 2417 történt, tehát a szaporulat ebben az évben összesen 698 volt, ami jóval kisebb szám az 1928-asnál. A bejelentett

születések csoportosítása a következő:

Református fiú 1072, leány 1086, római katolikus fiú 298, leány 248, görög katolikus fiú 82, leány 88, evangélikus fiú 24, leány 8, zsidó fiú 101, leány 107. Született tehát összesen 1577 fiú és 1538 leánygyermek. Élve született 1270 törvényes fiú, 1217 leány; törvénytelen 215 fiú, 243 leány. Óriási szám a törvénytelen születéseknél, ami szintén hatalmasan megnövekedett a múlt évihez viszonyítva, ugyiszintén a halvaszületések száma is lényegesen nőtt, amennyiben a statisztika százhetven ilyen esetet mutat ki.

Szakszervezetbe akarták tömöríteni a debreceni ifjumunkásokat

A rendőrség leleplezte és megakadályozta az akciót

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Hirt adunk már arról, hogy a debreceni rendőrség kommunista szervezkedés ügyében folytat nyomozást. A hirdás a fővárosi sajtót is foglalkoztatta és országosra is érdeklődést keltett. A nyomozás állásáról Sáy Lajos rendőriőtanácsos, a debreceni rendőrkapitányság vezetője a sajtó számára a következő nyilatkozatot tette:

— A tényállás az, hogy a debreceni rendőrség folytat eljárást egy

titokban megindított politikai szervezkedés ügyében, de ez a szervezkedés nem kommunista jellegű, hanem csupán arról van szó, hogy néhány egyén a debreceni ifjumunkásokat, vagyis tanoncokat szakszervezetbe akarja beszervezni, amit pedig a törvény szigorúan tilt és büntetendő cselekménynek minősít. A rendőri nyomozás egyébként megállapította, hogy Kosztelitz Géának a most felmerült ügyben semmiféle szerepe nem volt.

Az ujságírók Görbe Éjszakája az idei farsang kimagasló eseménye lesz

(A D. U. tudósítójától.)

Már szinte tradícióvá nőtte ki magát Debrecenben, hogy a farsangi szezon alatt a debreceni ujságírók megrendezik a maguk Görbe Éjszakáját, amelyen mindig páratlan hangulatot és jókedvet varázsoznak a bálterembe. Eddig még mindig óriási érdeklődés előzte meg a Görbe Éjszakákat, azonban az az általános várakozás, amely az ideit, a február 2-án megrendezendő ujságíró-mulatságot megelőzi, minden eddigit felülmúl. Allandóan szól a szerkesztőségek telefonja és tömegesen történnek a jegyelőjegyzések. Az érdeklődők nagy tömegével ezuton is közölik, hogy a jegyek pár nap múlva kibocsátásra kerülnek, ugyanakkor fogjuk közölni árusítási helyüket is. Előjegyezni addig is lehet minden szerkesztőségben.

Ez a hatalmas érdeklődés teljesen indokolt is, mert az ujságírók ideit Görbe Éjszakájukon valami egészen rendkívülit fognak a közönségnek nyújtani, amely nem fog kifogni a jókedvből és a kacagásból. A Görbe Éjszaka pompás kabarével veszi kezdetét. A kabaré szereplőit egyelőre nem áruljuk el, csak annyit, hogy nem a debreceni színtársulat tagjai lesznek és minden egyes név a szenzáció erejével fog hatni.

A kabaré alatt a Bika disztermének körfolyosóján gyülekezni fognak a jelmezesek. Bár a multság álarcos lesz, jelmez nem lesz kötelező, de a farsangi hangulat emelése végett, no meg a szebbnél-szebb díjak elnyerése céljából ajánlatos jelmezben jönni. A kabaré befejezése után megkezdődik a jelmezesek színpom-

pás felvonulása, ugyanakkor itéli oda a zsűri a jelmezesek díjait is.

A felvonulás után kezdetét veszi a tánc. Két zenekar is lesz: egy elsőrendű cigányzenekar és Debrecen legjobb jazz-bandja. Egészen bizonyos, hogy miként eddig is, úgy ezuttal is Debrecen egész aranyifjúsága ott lesz az ujságírók bálján s így nem lesz leány, aki petrezselymet áruljon. A táncot mindenféle farsangi mókák fogják tarkítani: lesz óriási konfettiverseny, jux-bazár, szépségverseny, tréfas jóslás és még egy sereg bohóság. Az ujságírók még egy külön vidám ujságot is adnak ki. A rendezőség olyan nagyvonalu és hatalmas programot szunolt össze egyetlen bál éjszaka keretében, hogy a Görbe Éjszaka a bál szezon leggrandiózusabb multságának ígérkezik. A meghívók különben a közeli napokban széjjel lesznek küldve.

ÉLETBELÉPETT A MAGYAROSZTRÁK JOGSEGÉLYEGYZMÉNY

Bécs, január 10.

A külügyi titkár és Ambrózy gróf magyar követ a szövetségi kancellárság épületében ma kicserélték az 1928 június 25-én kötött osztrák-magyar jogvédelmi és jogsegélyegyezmény ratifikációs okmányait. Az egyezmény a ratifikációs okmányok kicserélésével életbe lépett.

Terjessze a Debreceni Ujságot

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértői Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4

(Saját ház.) Telefon: 11-83.

Halottszállítás autóján végez vidékre is.

HIREK

1930 január 11. (szombat)
Prot.: Agota, Kath. újon p. vt.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac u. 26. — Nap, Piac u. 3. — Isteni Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, Külsővártér. — Csillag, Árpád-tér 1. Mátyás király, Nyilastelep.

IDŐJÁRAS

Hazánkban csendes és nagyobb részt még mindig ködös az idő, a hőmérséklet pedig keleten állandóan alacsonyabb. Az Alföldön mínusz 5 fok alatti, a Dunántúlon mínusz 5 fok alatti minimumok voltak. Budapestien 10-én délben a hőmérséklet mínusz 1 fok Celsius. Jósolat: Jórészt ködös, vagy borult idő, hajlammal enyhülésre és csapadéokra.

ISTENTISZTELETI REND

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor prédikál Szele György, d. u. 5 órákor Kardos Lajos. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál v. Szabó Endre, d. e. 11 órákor Uray Sándor, d. u. 5 órákor Magyar Bertalan. Kossuth-u. templomban d. e. 10 órákor prédikál Baja Mihály, d. u. 5 órákor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál Magyar Bertalan, d. u. 3 órákor Szabó Géza. Ispoltáyi templomban d. e. 10 órákor prédikál Szabó Gyula, d. u. 5 órákor vallásos ünnepély Nagy Sándor. Homokkertben d. e. 10 órákor prédikál dr. Ferenczy Gyula. Csapó kertben d. e. 10 órákor prédikál Bagdy Déniel, d. u. fél 3 órákor vallásos ünnepély Gerda Sándor. Volaffka-telepen d. u. 3 órákor Németh László. Koll. Oratóriumban d. e. 12 órákor levont istentisztelet, Mezey Béla. Köntösgá. d. u. 3 órákor Halász András. Hármashatgyven Kalas Ferenc. Szegényházban Kovács József. Nyulási barakban d. e. 10 órákor prédikál Siposs Imre. Nyilas telepen d. u. 3 órákor Papp Imre. Bánkou Vajda László. Szepesen dr. Erdélyi S.

A róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Mivel reggel 6 órától minden félóránként gyónatás reggel 6 órától. 8 órákor piarista diákmise. Fél 10 órákor nagy mise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután fél 4-kor rózsafüzér-átvitel, 5 órákor szentbeszédet mond dr. Rózsa Jenő, utána litánia.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet. 8 órákor diákmise, 9 órákor katonamise, a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére. 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órákor. Délután 3 órákor vecsernye. Keresztény oktatást tart Papp Gyula szentszéki tanácsos.

Az evangélikus templomban:

Január 12-én, vasárnap d. e. 10 órákor istentisztelet: Rapos Viktor, D. e. 9 órákor ifjúsági, fél 9 órákor levont istentisztelet: Labossa Lajos.

Hárommillió munkanélküli van az Egyesült államokban. Newyorkból jelentik: Az amerikai szakszervezetek elnöki tanácsának tegnapi ülésén részletes adatokat olvastak fel az amerikai munkanélküliség arányáról. A szakszervezeti statisztika szerint a munkanélküliek száma az Egyesült-Államokban január 1-én 3.2 millió volt, vagyis a lakosság két és fél százaléka.

Hétfőn választja meg Debrecen törvényhatósági bizottsága felsőházi tagját

Az újonnan megválasztott jog- és pénzügyi bizottság hétfőn tartja első ülését

Debrecen, január 10. (A D. U. tudósítójától.)

A városi törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén megválasztották az egyes szakbizottságokat, s a közigazgatási bizottság kebelén belül pedig megválasztották a különböző albizottságokat is. Az újonnan megalakított szakbizottságok már hamarosan meg is kezdik működésüket.

A legfontosabb szakbizottság, a jog- és pénzügyi bizottság hétfőn, január 13-án tartja első ülését Zöld József főjegyző elnöklésével. Az ülés sorrendjén 30 igen fontos tárgy szerepel. Dr. Csűrös Ferenc, dr. Vass Károly, Borsos József és dr. Balla Bertalan tanácsnokok fognak több fontos ügyet referálni a jog- és pénzügyi bizottság előtt. Az ülés

tárgysorozatát és meghívóját már ki is kézbesítették a jog- és pénzügyi bizottság tagjainak.

A következő napokon és heteken már a többi szakbizottságok is megkezdik működésüket, sőt 1—2 héten belül a kisgyűlést is össze fogja hívni a polgármester.

Hétfőn egyébként a város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart, amelyen megválasztják a törvényhatósági bizottság felsőházi képviselőjét. Mint hírlik, a törvényhatóság egyhangulag dr. Magoss György ny. polgármestert kívánja a felsőházba küldeni a város képviselőjében.

Ennek a hétfői közgyűlésnek nem is lesz több tárgya. A legközelebbi rendes városi közgyűlést a hónap végén tartják meg.

Krausz Simon ismét tőzsdézik

Budapest, január 10.

Az értéktőzsde közönsége körében érdeklődést keltett ma az a hír, hogy Krausz Simon rövidesen ismét meg akarja kezdeni tőzsdei üzleti tevékenységét. Ennek a hírek az volt a kiindulópontja, hogy Krausz Simon tőzsdepályának feliratát, amely eddig Krausz Simon Bankház Rt. cégre szólt, rövidesen Krausz Simon névre, mint egyéni cégre változtatják meg. A tőzsdei verziók

szerint ugyanis ilyen átírási ügyében érkezett be kérvény a tőzsde elnökségéhez, amely kéresemnek hírt szerinte eleget is tesz a tőzsde tanácsa, abból az álláspontból indulván ki, hogy nincsen semmi akadálya ennek a visszatérésnek, mert a Krausz Simon Bankház Rt. kiegyezett a hitelezőivel. Tőzsdekorokban azt hiszik, hogy rövidesen ismét megjelenik Krausz Simon a tőzsdén.

Szénné égett a lángbaborult vonaton négy potyautas

South Boston (Virginia), jan. 10. South Boston közelében kisiklott egy tehervonat, amelynek egyik benzinszállító kocsija felrobbant. Az égő benzín az egész vonatot lángba borította. A tűz eloltása után az

egyik teherkocsiban megtalálták négy csavargó megszenesedett holttestét. A négy csavargó bizonyára potyautasként utazott a vonaton és a tűz álmukban lepte meg őket.

Ródliverseny négy halálos sérüléssel

Súlyos szerencsétlenség játszódott le Hohenelbe mellett, ahol a Kápolnahegyről levezető serpentinúton ródliversenyt rendezett a sportoló fiatalok. Az egyik ródlin hét fiatalember startolt el s amikor a pályának arra a pontjára érkeztek, ahol az a vasútvágányokkal kereszteződik, a ródli hirtelen elfarolt és teljes sebességgel beleszánglott a vasúti örház vasbetonkerítésébe. A

hét sportoló fiatalembert a kollízió szerteszéjjel szórta és eszméletlenül, összetört tagokkal hevertek a hóban. A ródlinak egyetlen utasa maradt teljesen sértetlen, kettő könnyebben, négyen pedig rendkívül súlyosan sebesültek meg. A sebesülteket, akiket mentők szállítottak kórházba, valamennyien súlyos kar-, borda- és koponyatöréseket szenvedtek.

Öngyilkosság két narancs miatt

Bukarest, január 10. (Orient Rádió.)

A buzeani kereskedők tegnap este tartották báljukat. Cucu Anton kereskedő észrevette, hogy a 18 éves fia melegen udvarol egy urilánynak és eközben átnyújt neki két narancsot. A kereskedő azonnal odarohant a fiához és rákiáltott: — Az üzletemből lopod te a na-

rancsot és azt adod a lányoknak? Finom kis udvarló vagy?

Az erélyes atya még tovább is ment s ott a bálterem közepén, az imádott lány előtt, két hatalmas ponton mért le a fiának. A megszegyentett fiatalember égő arccal rohant ki a tereméből, hazaszaladt és atyja revolverével föbelőtte magát. Azonnal meghalt.

A Ker. Nemzeti Liga választmányi ülése

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya január -3-án, hétfőn délután 6 órai kezdettel tartja székházának tanácstermében ezévi első választmányi ülését, melyre a tagok szíves megjelenését kéri az Elnökség.

— Dóczy Béla iparostanonciskolai tanító nyerte az országos tanoncotatási pályázat első díját. Ismeretes, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter az iparostanoncok vallásos és szaknevelésének a tanulmányozása érdekében országos pályázatot hirdetett, melyen a magyar pedagógiai élet számos kiválósága is résztvett. A pályázatokat a kultuszminisztérium iparoktatási főigazgatósága bírálta felül, mely pénteken értesítette Dóczy Bélát, a debreceni iparostanonciskola nagyképzettségű tanítóját, hogy az első díjat „Haladva jutunk a célhoz” című értékes dolgozatával ő nyerte meg. Dóczy Béla nagy és megérdemelt sikere városzerte őszinte örömet keltett.

— Földregés Franciaországban. Párisból jelentik: A lapok jelentése szerint tegnap este nyolc óra tájban a Bretagneban és Franciaország nyugati részén hosszas és elég erős földregést észleltek. Helyenként a lökések egy percig tartottak. A földregést földalatti moraj kísérte. Szerencsétlenség nem történt.

— Iparosok mozgalma a műjég túl magas ára ellen. A polgármester teltelen délelőtt fogadta az érdekelt iparos szakosztályok elnökeit a műjég árának leszállítása ügyében. A vendégül-kávés szakosztályt Németh Lajos, továbbá Imre János a hentes, Waldman Géza a mészáros, Perczel Béla a cukrász és Dónes Miklós a kocsmáros-szakosztályt képviselte. Az érdekképviseletek tagjai kifejtették és adatokkal kimutatták, hogy a jég ára Debrecenben igen magas. Súlyos érvekkel bizonyították, hogy ezt az árat a mai nehéz gazdasági helyzetben nem képesek megfizetni. A polgármester megígérte, hogy át fogja vizsgálni a jéggyár kalkulációját és igyekezni fog az érdekképviseletek kívánságának a lehetőséghez képest eleget tenni.

— Megnémult egy 18 éves lány, akit az apja megvert. Zalagerszegről jelentik: Böröcz Vendel szökepusztai földműves összeszólalkozott családjával és kampós botjával többször fejbeverte tizennyolcéves Róza nevű leányát. A szerencsétlen leánynak betört a feje, elvesztette emlékező tehetségét és megnémult. A csendőrség a brutális apát letartóztatta és beszállította a járásbíróházba.

— Igazolványos képek leggyorsabban Németynél, Szent Anna-utca 11. szám.

ÜVEGFAL,

mely irodának alkalmas

eladó.

Lózsóf kir. herceg-u.

16.

6
12
és
18

havi részletre árfegyék árban.

Philips Rádió

és villany felszerelési cikkek legolcsóbban a Bány Rádióházban

szent ANNA-UTCA 1. SZÁM.

Humor a gondok közt

Egy szegény családban folyik le a következő párbeszéd:

— De papa, most hozod a karácsonyi ajándékokat? Hiszen már az újév elmúlt...

— Hát tehetek én arról, hogy a Weiszék csak most adják kölcsön a karácsonyfát?

A zsuron mondja egy ur:

— Zongorázzon valamit, kisasszony...

— Oh... ma olyan sokan vannak...

— Csak kezdjen bele, mindjárt kevesebben lesznek.

A nagyságos ur mondja a koldusnak:

— Mi az maga egyszerre két kalappal koldul?

— Igen, nagyságos ur! Jól ment az tizlet, hát megnagyobbítottam.

— A gör. kath. Legényegylet közgyűlése. A gör. kath. Legényegylet január 12-én délután 5 órakor közgyűlést tart, melyre az érdeklődőket Vigkedvű Mihály-utca 4. sz. alatti iskola emeleti nagytermébe meghívja a rendezőség. Tárty: Megnyitó beszédet tart: Orosz Bálint úv. igazgató. Jegyzői jelentés, pénztári jelentés, könyvtári és gondnoki jelentések. Tisztviselői jelentése. Kérdések választás. Tiszttakar megválasztása. Tagfelvétel. Költségvetés. Záróbeszédet mond Papp Gyula parochus, sz.-széki tanácsos.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Tóth János—Nagy Eszter Haláp 130.

Születések: Kiss Sándor egyetemi al-tiszt leány Klára, Sörös Sándor utca-szépítő fia Sándor, Hamza Mihály kocsis fia Mihály, Schultzs József ipariskolai tanár, leány Teréz, Nádházi Sándor fm. fia István, Barcsa Géza máv. napsz. leány Mgada, Schiffmann Gyula kereskedő fia Tibor, 2 halvaszületés, 3 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Virág Anna ref. 9 hónapos Bocskai-tér 1. Tóth Erzsébet ref. 4 hónapos Mikepércs 68. tési nehézségekbe került vállalatok szá-

— Meghalt egy száz éves asszony. Somogyvármegyének legidősebb asszonya volt özv. Illés Ádámné topónári matróna, aki a múlt év szeptember 1-én töltötte be a századik évét. E nem mindennapi korig az idős asszony alig volt beteg s úgyszólván napról-napra rendszeren elvégezte dolgát. Kedden rosszul érezte magát Illésné, míg estére anélkül, hogy fájdalmakat érzett volna, kiszenvedett. Péntek délután 3 órakor temették nagy részvét mellett. Temetésén megjelentek szeretői és országban élő rokonok, gyermekek, unokák, dédunokák is.

Épület és bútoryasalások, furnérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

Mosott
rongyot
vesz
lapunk nyomdája
József kir. herceg-u. 16.

Hatvanmillió pengővel csökke az ujévi bankjegyforgalom

A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma a mai hivatalos kimutatás szerint a december 31-iki állomány-nal szemben 60 millió pengővel csökkent.

Az újév első üzleti hetében a bank jegyforgalom csökkenését az idézte elő, hogy a zsrókövetelések állománya befizetések révén növekedett, a váltótárcaállomány pedig apadt. A zsróállomány 13.6 millió pengővel emelkedett, mert az állomány számlákra 27.1 millió pengő befizetés történt, ellenben egyeb számlákról 13.5 millió pengő folyósítottatott.

A váltóesedékességek összege a benyújtások összegét 34.2 millió pengővel haladta meg.

Félmillió autó és tizezer autóbuzs közlekedik Londonban

Budapesten 15.000 autó és kétszáz autóbuzs fut

Az autóbuzs- és autóforgalom rohamos terjedése szükségképpen magától vonja az utak átalakítását. Ezért négyévenként nemzetközi utúgyi kongresszust szoktak rendezni, időközben pedig sok fővárosban országos utúgyi kongresszust tartanak. Az utóbbiak közül a legfontosabb az, amelyet Anglia tart két évenként Londonban.

A londoni Cityben, valamint a disz-takon zajtalan utburkolatot alkalmaznak, elsősorban fakockát és tömített aszfaltot. Néhány évvel ezelőtt a New Bridge Streeten gumiburkolattal tettek kísérletet. Ez meg-ellett a forgalmi igényeknek, de nagyobb mértékben aligha alkalmazták, mert nagyon drága. A gumiburkolat négyzetméterenként 4 és fél fontba, tehát 126 pengőbe kerül. A nagy teherforgalmu utakon gránitkockákat használnak az angol fővárosban, a külső részeken pedig aszfaltozzák az utakat, a kisebb forgalmuakat pedig kátrányozzák.

A kongresszussal egyidejűleg ki-

állítás is volt, amelyen 200 vállalat állított ki új építési gépeket, modern utburkoló anyagokat, közlekedést szabályozó készülékeket. Rendkívül érdekes, hogy ezeknek a gépeknek egyrésze a tankhoz hasonlóan hernyótalpakon jár, ezért bármilyen te-teren is gyorsan dolgozik.

Nagyon érdekes Budapest és London közlekedési viszonyainak összehasonlítása. Budapestén az autóbuzsok száma 200, az autóké 15.000, London lakossága nyolcszor akkora, mint Budapesté, de az autóbuzsok száma majdnem 50-szeres, mert 10.000 autóbuzs van Londonban. Az autók száma 33-szor akkora, mint Budapestén, mert az angol főváros utcáin csaknem 500.000 gépkocsi fut. Ennek ellenére arány-lag kevés közlekedési baleset van, mert Londonban igen sok gyalog-láró szívet és átjárást jelző sávot alkalmaznak. Vélemények szerint a főváros utépítési politikájának irány-elvei helyesek és ha ezeket eszontul is szem előtt tartják, úgy Budapest uthalózata rövidesen méltó lesz fekvéséhez.

Több mint százezer hold nádas terület van a csonkaországban

Mit kellene dolgozni télen a magyar gazdának

A magyar télnak egyik szomorú tulajdonsága, hogy a tél egyúttal az energiák, a munkaerők behavazását is jelenti, ezek is a hótakaró alatt szunnyadnak tavaszig. *Nincs háziiparunk, az is ami van, nincs* kellőképpen megszervezve, vagy nem részeseül olyan támogatásban, hogy lábra tudna állni és példásan tudna dolgozni. Vannak ugyan vidékenként egyszerű kísérletek és kezdeményezések, de ezek is töké és anyagihiányban szenvednek, hol-lott igen könnyen népszerűsíthetők lennének, mint pl. a Balaton mellett egy derék református lelkész kezde-ményezésére alakult *házi csipkeverő műhelyek*. Itthon nem is igen tud-ják, hogy ezek a Balaton mellett készült csipkék legnagyobb részt Hollandiába, Belgiumba és Ameri-kába vándorolnak és ott nagyon szépen megfizetik őket.

Volna itt rengeteg más foglalko-zási ág is, itt van pl. a nádverés. *Csonkamagyarországon több mint 100 ezer hold nádas terület van, de alig használjuk ki ezt a kincset érő magyar természeti áldást. A nádverés még ma is teljesen a régi mó-don történik, a külföldön használatos nádarató gépet nem is ismerik,*

ennélfogva a nádát nálunk csak akkor vágthatják, ha a nádas maga be-fagyott. A nád értékesítése az építkezési anyagoknál lehetséges, de a tavaszi nád takarmányozási célokra is elsőrangú. Persze, különösen az alföldi nádasaink erősen pusztulnak a csatornázás és a kiszáritás foly-tán és nemsokára megérjük, hogy az Alföld bőven termő nádasainak csak emléke marad meg és úgy fog-juk külföldről vásárolni nádszükség-letünket.

A kosárfonás művészete szintén kivész a divatból, lassan-lassan el-tűnik az Alföld és a Dunántul egyes helyeinek virágzó vesszőlő ipara, amiből pedig valaha egész falvak pénzeltek. A kefekötés mestersége különösen a Dunántul egyes vidé-kein virágzott még nem is olyan régen, ma már ez is kipusztul, ugyan így vagyunk a különböző faragá-sokkal és csodálatos tulajdonsága a magyar falunak, hogy nálunk nem alakult ki önálló játékkészítő házi-ipar, pedig ez minden államban meg van és nemesak gazdasági, de je-lentős kulturális szerepe is van.

Szomorú a természetlen magyar téltre gondolni, amelyben sok-sok ezer nagyon tehetséges, jóízűlész,

ügyes és életrevaló magyar férfi és nő várja a hótakaró elolvadását, amíg az első tavaszi napsugár ki nem süt, addig az apró házimunká-kon kívül téletlenségre kárhoztatva ölbetett kezekkel pihen és ami a leg-fontosabb, sok jó keresetből elesik.

— Megfagyott a férje sirján. Zalaegerszegről jelentik: Tavasz Imréné 28 éves zalaszentgróti földműves-asszonynak december végén hirtelen meghalt a férje. Az asszony azóta buskomor volt és állandóan azt han-goztatta, hogy öngyilkos lesz. Ta-vaszné négy nappal ezelőtt eltűnt la-kásáról és csütörtökön akadtak rá megfagyva a férje sirján fekvő. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Tavaszné lúgkővel megmérgezte ma-gát a temetőben, férje sírjára fektetve és ott a nagy hidegben megfagyott.

— Vastagh Gyula képkiallításának bezárása. Vasárnap este zárul be az a nagyszabású képkiallítás, mely 8 napon át állandó érdeklődés tár-gyát képezte városunk műszerető közönségének. A nagy erkölcsi siker mellett igen kielégítő az anyagi is, amit méltán meg is érdemelt ezen ritka szép gyűjtemény. Akik még eddig meg nem tekintették, ajánl-juk, használják fel a még hátralévő kis időt, mert igazán nem mindennapi műélvezetben lesz részük.

— Kontyába rejtette a megtalált 30 pengőt. Riczkó Mihályné kisvárdai napszámosasszony a napokban hazafelé menet az utcán elvesztett 3 darab 10 pengős bankót. Alig ment azonban pár lépésre, észrevette a hiányt s visszafordult, hogy az elve-szett pénzt megkeresse. Közben ta-lálkozott Márton Ferencné kisvárdai asszonnyal s megkérdezte tőle, nem találta-e meg a pénzt. Mártonné ta-gadta, hogy a pénzt ő találta volna meg, viszont egy másik asszony, aki Mártonné után jött, határozottan ál-lította, hogy Mártonné utközben le-hajolt fölvev valmit az utról. A károsult asszony mindkettőjüket fel-hívta a csendőrségre, ahol motozás közben Mártonné kontyából tényleg előkerült az elveszett 30 pengő. Már-tonné ellen az eljárás megindult.

— Könyvtárak, olvasókörök, ifju-ság könyvtárak, magán- és köz-könyvtárak felszerelését jó és olcsó könyvekkel, antiquarice is előnyös fizetési feltételekkel eszközölünk. Jó-karban levő antiquar könyvekből óriási választék. Újdonságok naponta érkeznek. Antalfy József könyvke-reskedése és papírraktára Szent Anna- és Varga-utca sarkon. Telefon 612.

Debrecen sz. kir. város Tégla és Cserépgyárában állandóan kapható chamotte tégla és tűzálló agyag.

Megrendelésre különböző tűzálló-ságú és minőségű chamotte árut és idomdarabot készítünk. Raktáron tartunk homlokzatképző tégla anyagokat, KLINKER-léglát a leg-változatosabb színben, továbbá ut és járda burkoló KLINKER-követ és lapokat.

Kézi és gépi falitéglát, valamint gépi tetőfedő cserépet kitűnő mi-nőségben gyártunk.

Megrendelés a gyári irodában és a Városi Takarékszövetkezetnél eszközölhető.

Telefon: 3-51. sz. Telefon: 3-51. sz.

Csapó-utca 19. szám alól helyeztem át étkezésemet

ahol továbbra is 90 fillér 4 fo-gásos ebéd, vacsora 60 fillér.

Havi abonoma úgy kiördásra, mint bentékezésére.

A mozgószínházak közleményei:
Péntek—szombat—vasárnap:

APOLLO

Péntektől—vasárnapig:
Három attrakció egy előadásban!
Három gondnőnk 1 óra!!
27 felvonásban!
Debrecen közönségnek kedvenc sztárjai: Corinne Griffith, Zoro és Huru, Phyllis Haver együttes szereplésével:

A VÖRÖS PIMPERNEL

(A guillotine árnyékában)
Orczy Emma b. rónó regénye a francia forradalom idejéből 7 felvonásban.

Völegények inkognitóban

(A haztűznézők)
Vidám bécsi kalandok 10 felvonásban.

A szenzáció

Cecil B. de Mille produkciója 7 felv.
Előadások kezdete hétköznap: 6 és 9.
vasárnap: 3, 6 és 9 órakor.

VIGSZÍNHÁZ

Péntektől vasárnapig:
Az évad legszebb világfilmje:

Magyar flu -- Lengyel lány

(Garnapol, 1914.)

Dráma a nagy háború megpróbáltatása idejéből 9 felvonásban.

Főszereplők: Norma Talmadge, Roland Gilbert és Arno Kent. Megelőzi:
Adolphe Menjou világattrakciója:

Happy End

(A kikapós völegény)

Vidám párisi kalandok 5 felvonásban
Előadások kezdete hétköznap: 6 és 8.
vasárnap: 4, 6 és 8 órakor.

METEORBAN

Szombaton:

Csak felnőtteknek!

Büntény

a Horne-villában

Detektívdráma 8 felvonásban Betty Carter és Stewart Boscoson és

Idiül egy párisi szalodában
Vígjáték 8 felvonásban Constance Talmadge és Don Alvaradoval.

Előadások: 6 és 8 órakor.

Vasárnap:

Rabszolgavásár

Dráma a New-Orleans-i rabszolgák
reszkedő üzeméről 10 felvonásban
Billie Dove, Gilbert Roland és Leah Beeryvel és

A fehér pantalló

Vígjáték 8 felvonásban Johnny Hinesse
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

— Külföldi bélyegajándékok, küldönységek, fényképalbumok, fényképlétségek és fényképszteti ajándékok, fényképalbumok, fényképezőgépek, 27 Scheimerecs lemezek, legújabb fényérzékeny filmek, fotoszakkönyvek kaphatók Springer József könyv-, papír- és fotoszakkönyvtárában.

— ANGOL, FRANCIA ÉS NÉMET oktatást vállal, magyarról modern nyelvekre, valamint modern nyelvekről fordítási munkákat végez Helen Society, Piac-utca 40.

— Gépírást, másolást, sokszorosítást olcsón vállalok. Érdeklődni lehet minden délután 2 órától 4 óráig a Debreceni Ujság (Hajdúföld) szerkesztőségében, József királyi herceg-utca 16. szám. Telefon: 3-43.

TESTEDZE'S

Bocskay visszatér a tavaszi szezonra

Budait visszaadják a Ferencvárosnak, Sággy amatőr lesz

A Bocskay — okulva a szezon elején elvesztett pontokon — most igen korán, már január második felében tréningbe fogja csapatát. Tornateremben kezdik a kondíció tréninget, de már január végén, legkésőbb február elsején a pályára lép a csapat. A vezetőség már az első mérkőzést is lekötötte: február 9-én a békéscsabai Bohn-gyár csapata mutatkozik be Debrecenben, amely csak most tért haza veretlenül olaszországi utjáról.

A Bocskay csapatában egyébként néhány érdekes változás lesz. A csapatban az a legnagyobb szenzáció, hogy Sággy Tibor februártól

kezdve mint amatőr akar a Bocskayban játszani, miután magánköri körülményei szükségessé teszik, hogy mint amatőr sportoljon tovább. Budai-Bangit, a kapust a Bocskay visszaadta a Ferencvárosnak, az ő kapujukat ismét Hübner fogja védeni. A tréninget az egész csapat megkezdte, csak a kölcsönjátékosok — Teleki, Vincze — kapnak egy kis pihenőt. Sággy, miként eddig is, Budapesten fog tréningezni.

A Bocskay egyébként a szezon kezdete előtt nagyszabású bált rendez a Bikában s reméli, hogy a bál jövedelme pótolni fogja az elmaradt túra jövedelmét.

Cremonában rendezik a Tersztyánszky-emlékversenyt

(A D. U. tudósítójától.)

A Magyar Vívó Szövetség külföldi bizottsága csütörtökön a legnagyobb jelentőségű eseménynek, a Tersztyánszky-emlékversenyt, a feltételeit állapította meg. A kegyeleti verseny megvalósításának a tervét a nemes ellenfél, az olasz vívósport javasolta s a Magyar Vívó Szövetség örömmel fogadta a szép eszmét s a külföldi bizottság úgy döntött, hogy évente egyszer rendezik meg az emlékversenyt, váltakozva olasz és magyar földön. A Tersztyánszky-vándordíjat magyar és olasz hatos kardcsapatok küzdelmére írják ki. Az első verseny rendezésének a jogát az olasz

szoknak engedi át a szövetség. A verseny színhelye az olaszok javaslatának megfelelően Cremona lesz, határnapja pedig április 20-ika és 21-ike.

A bizottság döntött a többi nemzetközi versenynapok fölött is. Hozzájárult, hogy a Nemzeti VC március 13. és 16. között rendezze nemzetközi versenyét amelyen az olasz kardvívók is indulnak. Május 24-től 31-ig bonyolítják le Belgiumban az Európa-bajnokságokat, a katonatiszti Európa-bajnokságok Ostendében július 12-én kezdődnek és 18-án fejeződnek be. A magyar vívósport reprezentánsai is természetesen részt vesznek

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

SZÍNHÁZI MŰSOR

Szombat este 8 órakor: A szilveszteri kabaré megismétlése.

Vasárnap d. u. fél 4 órakor: Tommy és Társa.

Vasárnap este fél 8 órakor: Pompadour. Bérletszűnet.

Hétfőn: Taifun. Kiss Ferenc vendég-felléptével A) bérlet 15. Mérsékeltlen felemelt helyárak.

Kedd: Pálinka. Kiss Ferenc vendég-felléptével B) bérlet 15. Mérsékeltlen felemelt helyárak.

Szerda: Taifun. Kiss Ferenc vendég-felléptével C) bérlet 15. Mérsékeltlen felemelt helyárak.

A színházi iroda jelentése:

Ma este 8 órai kezdettel kerül megismétlésre a Szilveszter éjjelén óriási sikerrel színrekerült

SZILVESZTERI KABARÉ

előadás. Az óriási műsor majdnem hajnali egy negyed 3 óráig tartott és abban a társulat valamennyi elsőrendű tagja fellépett. Két pompás bohózat, három szinpad-i tréfa, (Tüzijáték, A brazilai ültetvényes, Ligeti hangulat), rengeteg ének- és táncszám, valamint operáriák, szonok, tréfás és komoly monológok teszik színessé a műsort, melyek egy esztendőre való jókedvet varázsolnak elő. A mai kabaréelőadás kivételesen 8 órakor kezdődik. Jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

Holnap, vasárnap délután fél négy órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal az idei szezon legbájosabb operettjüdjönysége, a

TOMMY ÉS TÁRSA

kerül színre Ferenczy Mariennel a címszerepben. Partnerai ezúttal is Tihanyi Jutka, Kornély Mária, Vajai Magda, Fászkerti Mária, Nép Elza, Szücs László, Misoga László, Takács Oszkár, Virágháty Lajos és Erdődi Kálmán lesznek.

Este fényelő órai kezdettel a nagy sikerrel felújított

POMPADOUR

szerepel a színház műsorán Erkel Gabyvai a címszerepben. Ugy külső megjelenésében, mint káprázatos tolettjei révén, nemkülönben nagyszerű játéka és kitűnő hangja révén valóságos látványossággá avatta Erkel Gaby a Pompadour előadásait. Partnerai ez alkalommal is Szücs László, Ferenczy Marien, Sugár Mihály, Faludy Kálmán, Misoga László, Erdődy Kálmán, Takács Oszkár és M. Barna Anci lesznek.

A színház igazgatósága tisztelettel felkéri a tisztelt bérleket, hogy lejárt bérleteik megújításáról a színház titkári hivatalában mielőbb gondoskodni szíveskedjenek.

KISS FERENC FELLÉPÉSEI

január 13—16-ig.

Hétfőn, január 13-án kezdi meg Kiss Ferenc, az országos hírű nagy magyar színművész négy estére terjedő vendégjátékainak sorozatát. Az illusztris művész legjobb szerepeiben, a Debrecenben évek óta színre nem került Taifun és Pálinka című darabokban lép ismét a Csokonai színház szinpadára. Az előadásokra a nagy vendégre való tekintettel a helyárak mérsékeltlen vannak felemelve, de a színház állandó bérlelő (hétfőn A) bérlelő, kedden B) bérlelő, szerdán C) bérlelő, csütörtökön D) bérlelő) minden ráfzetés nélkül rendez bérleteik keretében tekinthetik meg a nagy érdeklődéssel várt előadásokat. Jegyek a színház pénztáránál válthatók.

Jön! A bolygó zsidó. Daljáték.

Jön! A Volga-bár. Énekes vígjáték.

Jön! Miss Amerika. Revüoperett.

— Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükörözése, autók, autóbussz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

URÁNIA

TELEFON: 12-51

Ma fél 5, fél 7, fél 9-kor
Hatósági rendelkezésre csak 16 éven felüliek számára:

ASSZONYOK OSTORA

Az amerikai Metro gyár filmdráma. A főszerepekben: John Gilbert és Éva von Berne

DRÁGA KIS KUTYUSOM

Amerikai vígjáték, főszereplői: Lew Cody és Pringle. Külföldi híradó. Pénztárnítás d. e. 11-től, d. u. előadás előtt egy órával.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Daróczy Gusztáv ügyvéd irodáját Szent Anna-utca 10. szám alá (városi bérház, félemelet 2. sz.) helyezte át.

— **Tanonctartó iparosok figyelmébe.** Az iparostanonciskola igazgatósága átküldötte testületünkhöz az iparostanoncok múlt évi november havi mulasztásáról szóló kimutatást. Felhívjuk emlífogva azokat a tagjainkat, akik tanoncokat tartanak, hogy a mulasztási kimutatást hivatalunkban, a hivatalos órák alatt, d. e. 8—12-ig saját érdekükben tekintsek meg, hogy az esetleges mulasztást módjában legyen az iparostanonciskola igazgatóságánál igazolni. Az igazgatói iroda nyolc napig még elfogad megfelelő igazolást. Ipartestület.

A JÓ ALVÁS TITKA

Elmentem én Neubauerhez:
Kellott sodrony-ágybetét.
Kértem egyet a javából,
Szürkét, avagy feketét.

Kaptam tőle egy pompásat
És amikor ráültem,
Ruganyos volt s én vidáman
A magasba replültem.

És amikor hazamentem,
Ráfeküdtem boldogan.
Elymott az édes álom,
Melyben vig öröm fogam.

Reggel még a Wekker-óra
Sem költött fel engemet.
Ugy aadtam, mint a bunda,
Áldom is a szellemet,
Amely nekem Neubauerrel
Olyan szépeket regélt...
Kétfalomb ut 4. szám alatt
Van e pompás ágybetét...

— **ELVÁLLALOK** angol, francia és német fordítást és gépírást. Helen Society, Piac-u. 40.

— **Legelősebb és legértékesebb** újévi ajándék a jó könyv. — Ajándékkönyveinket nyugodtan adhatja gyermekei kezébe. Ajándékkönyvekben nagy választékot talál a Csáthy-féle egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon 2—96.

— **Bérrautó** hosszabb, vagy rövidebb turákra, kirándulásra minden időben megrendelhető. Telefon 6-22.

Patkányt,

egeret, poloskát, sváb-bogarat azonnal kirt-hat biztos hatásu, speciális irtószerral. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. — Nagyon olcsón kapható

Stern festéktüzletben
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

RADIO

Mit halgassunk ma a rádióban?

Budapest. D. e. 9.15: Gramofonhangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Közreműködik: Gavora Hilda (ének) és Szarvas Klári (hárfa). Zongorán kísér: Polgár Tibor. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak és árfolyamhírek. 4: Hrabovszky Julia novellái: a) Szivárvány az égen; b) Egy asszony életéből. Felolvassa a szerző. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 5: A Központi Statisztikai Hivatal előadása. Ortway György dr egyetemi m. tanár: „A kereső nő szociális helyzete”. 5.30: Zongoranégyesek. Előadja: Fleischer Antal, Zsolt Nándor, Hollós Zoltán és Csuka Béla. 1. Mozart: g-moll zongoranégyes három tételeben. 2. Taneiw: E-dur zongoranégyes négy tételben. 6.30: „Mit üzen a rádió?”. 7.30: Operetelőadás a Studióban. Planquette: Rip van Winkle. Rendezi: Hegedüs Tibor. Vezényel: Berg Ottó. Utána: Pertsí Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

KÜLFÖLD

Bécs. D. e. 11: Könyvi zene. D. u. 3.50: Szórakoztató zene. 6.45: Mahler-dalok. 8.30: Behr: Kísértet. Bohózat-előadás. Utána jazz-band.
Berlin. D. u. 4.05: Exotikus zene. — 4.30: Szórakoztató zene. 8: A legújabb slágerek. 9: Kabaréelőadás.
Boroszó. D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 7.20: Spanyol, hindu és más zene. 8.30: Jazz két zongorán, 9: Kabaré-előadás.
Majna-Frankfurt. D. u. 3: Szórakoztató zene. 5: Tánzene. 9: Offenbach egyfelvonásos operettje. 10.45: Tarkarest.
Prága. D. u. 4.30: Jazz-band. 8.05: Vidám-est. 8.30: Hangverseny. 10.20: Kávéházi zene.
Róma. D. u. 5.30: Hangverseny. 9.02: Venőhangverseny Labia M. énekesnő közreműködésével.
London. D. u. 5.15: Zongorajáték. — 5.45: Orgonaverseny. 7.45: Brahms-dalok. 8.30: Katonazene. 10.35: Zenés vigjáték részletei.

VÁSÁROK NAPTÁRA

Január 11-én. Allatvásár: Hódmezővásárhely. Kirakodóvásár: Mezőberény. Sertésvásár: Kistelek.
Január 12-én. Cegléd, Jászdósa, Kistelek. Kirakodóvásár: Hódmezővásárhely.

HIRDETMÉNY.

Vagyonbukott Márton Gyula és fia cég csődtömegének kiürítése után megmaradt áruk zárt ajánlati tárgyalás során eladók. Felvilágosítást ad dr Kováts Jenő csődtömeggondnok. Batthyány-utca 14. alatt.

HIRDETMÉNY.

Városi nyugdíjasokat, özvegyeket értesítjük, hogy féláru vasúti arcképes igazolványukat 1930. évre való érvényesítés végett 1930. január hó 22-ig adhatják be a városi számvevőség I. emelet 11. sz. szobájában. Az igazolványok érvényesítési illetéke egy pengő, új igazolványok kiállításai illetéke 2 (kettő) pengő. Elveszett, elrongyolódott, vagy elkésve beküldött igazolványok után még külön 3 pengő illeték fizetendő. A családi pótlékban, illetve nevelési járulékból részesülő gyermekek után még 16 pengő térítési díj is befizetendő. Városi számvevőség.

KÖZGAZDASÁG

A mezőgazdasági kényszeregyezségek rendezése

A hitelválság folytán az utolsó esztendőben erősen meszaporodott a fizetési nehézségekre került vállalatok száma. Ez a körülmény szükségessé tette a csődönkívüli kényszeregyezségek eljárás új szabályozását is. Ennek a végrehajtásánál az volt a cél, hogy a válságba jutott cég ügyének rendezése, amennyiben lehetséges, az érdekeltek bevonásával és ellenőrzése mellett történjen. Ilyen célból alakították meg az érdekképviseletek az Országos Hitelvédő Egyletet, mely az érdekeltek autonóm szervezete és az a feladata, hogy a válságba jutott cég ügyeit egyezségi uton rendezze, ha lehet, a költségesebb bírói eljárást tegye fölöslegessé és arra vigyázzon, hogy a lebonyolítás során a hitelezők a lehető legkisebb költség ellenében a legkedvezőbb biztosíték mellett, a legelőnyösebb kielégítéshez jussanak. Az OHE ennek megfelelően, az üzleti vállalkozások egyezségi ügyeivel foglalkozik.

A hitelválság kimélyülése és a mezőgazdaság kedvezőtlen helyzete azonban a gazdasági üzemekben is érezteti hatását. A legutóbbi időkben több gazda és földbérlo szintén fizetési válságba került s úgy a gazdák, mint bérlok is kérték maguk ellen a kényszeregyezségi eljárást lefolytatását, abban a föltevésben, hogy így jobban megtalálják a kibontakozás útját. Csak legutóbb irtunk arról, hogy egy tolnamegyei birtokos és nagybérlo — aki kiváló gazda és jeles szakember — került válságos helyzetbe, úgy hogy szintén kénytelen volt a kényszeregyezségi eljárás megindítását szorgalmazni. Az a körülmény, hogy így a gazdák és bérlok kényszeregyezségi ügyei megnövekedtek, fölvetette azt a kérdést, nem szükséges-e a fizetési nehézségbe jutott mezőgazdasági üzem különleges helyzetéhez hasonlóan a csődönkívüli kényszeregyezségi, esetleg a magánegyezségi eljárást szintén megfelelően szabályozni.

A fölvetődött terveknek az az alapja, hogy éppen úgy, mint az ipar és kereskedelem megteremtette a maga számára a válságba jutott vállalkozások ügyeinek rendezése és lebonyolítása céljából az autonóm szervezetét, amely az ügyek egészen szakzerű intézését, e mellett pedig az olcsó eljárást is biztosítja, kívánatos és celszerű lenne, ha a fizetésképtelen mezőgazdasági üzemek ügyeinek intézését is egy hasonló szervezet venné a kezébe. Ertesülésünk szerint a kérdéssel már a földművelési minisztérium is foglalkozott és készített is egy rendelet-tervezetet. Ez a mezőgazdasági kamarák bevonásával nagyjából olyan módon tervezi a fizetési zavarok közé került mezőgazdasági üzemek ügyeinek lebonyolítását, mint ezt az ipari és kereskedelmi vállalkozások számára most az OHE végzi. A tervezetet az érdekképviseletek is megkapták már hozzászólás céljából.

A zürichi devizaárfolyamok.

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárlat): Budapest 90.29 (90.29), Berlin 123.23 (123.26), Newyork 515.75 (515.82 és fél), London 2512.75 (2513.50) Páris 20.28 (20.28), Milano 26.99 (26.99), Prága 15.26 (15.26), Belgrád 9.12 és háromnegyed (9.12 és háromnegyed), Bukarest 3.07 (3.07), Bécs 72.58 (72.60), — Amsterdam 207.87 (207.90).

Valuta- és érmeárfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.75—27.90, száz cseh korona 16.82—16.92, száz dinár 9.97—10.05, száz dollár 568.60—570.60, száz francia frank 22.45—22.75, száz hollandi forint 229.89—

230.80, száz lengyel zloty 63.95—64.25, száz lei 3.37—3.41, száz lira 29.65—29.95, száz német márka 136.10—136.70, száz osztrák schilling 80.10—80.50, száz svájci frank 110.40—110.90 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoroás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.32—0.34, a forintost 0.92—0.98, az ötkoronást 1.78—1.82 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A gabonapiac, bár a tengerentúli terménypiacokról mérsékelt árjavulást jelentettek, az üzleti tevékenység vonatottan indult, mert a spekuláció a liverpooli terménypiac jelentését várta. A piacon a helyzetet ismét kedvezően kezdik megítélni, mert azok a jelenségek, amelyek a külföldi terménypiacokon a buza áralakulását kedvezőtlenül befolyásolták, szünőben vannak. Így az orosz buza kínálata, amely különösen a nyugateurópai kikötőkben öltött na-

gyobb arányokat, csaknem teljesen megszűnt. Több olyan kedvező momentum merült fel, amely a buza árjavulására alkalmasnak látszik. Ezek között főképpen a termésfeleslegről szóló hírek azok, amelyek az áralakulásra kedvezőek lehetnek. A határidő piacon az árak a tőzsdeidő elején a tegnapi záróárfolyamokhoz képest alig változtak. A májusi búzát 2:15 pengőre értékelték.

A készáru piacon a kínálat jelentéktelen s a vidéki állomásokról már hatékonyan nem kínáltak a piacon búzát. A tőzsdeidő elején a felsőtiszai búzát 23.10—23.85 pengővel jegyezték. A rozs irányzata lanyha, mert a kereslet feltűnően csekély, ezzel szemben az eladásra váró készlet még mindig igen jelentékeny.

A liszt- és őrléménypiacokon már napok óta várják a lisztárak csökkentését, a malmok azonban arra hivatkoznak, hogy a közelmult napokban a buza árában nem történt olyan változás, amely indokolta tenné a lisztárak újabb mérséklését.

A takarmánycikkek piacán a forgalom jelentéktelen. A tengerit 12.89—13.10, a zabot 13.35—15, a takarmányárpat 15.30—16.50 pengővel jegyzik minőség szerint.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szölg 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel szedett szavak duplán számítottak. — Üzleti hirdetésben más tarifát alkalmazzuk.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

KIADÓ LAKÁS

Ötszobás
modern utcai lakás — Piac utca legjobb helyén központi fűtéssel kiadó. — Felvilágosítás Piac utca 34. szám, — könyvkereskedés. 9536

Egy
különbejáratu csinosan butorozott szoba fürdőszobahaszinnalattal a központonban azonnal kiadó. Horváthné, Piac utca 77. e. keresztpület. I. e. 9846

Délisor 19.
kenyérgyár telepen egy szobás, két szobás, három szobás lakás előnyösen kiadó. 9870

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Kossuth utca 58. 167

Egy
szoba, konyha azonnalra kiadó. Varga u. 39. szám. 165

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó keresztpület, Péterfia utca 21. sz. 169

Kiadó
Sestakert, Andrassy ut 21. szám alatt különálló házban 2 szobás konyha, nyitott verandás lakás szivattyus kuttal. — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utcán. 185

Két szoba,
konyhas lakás február 1-re kiadó. Szepességi utca 12. 9850

Butorozott
utcai szoba központonban azonnal kiadó. Hüvelyes utca 6. 171

4 szobás
lakás kiadó Batthyány utca 12. sz. 172

Kiadó
Bihari telepen 1 szobás lakás. — Értekezhetni Gazdák Bankjába, Kossuth utca. 184

Háromszobás
utcai, háromszobás udvari, teljes komfortos lakás kiadó. Piac 10. 9827

Kapualattj
különbejáratu butorozott szoba kiadó. Értekezni Nemzetőr utca 3. a. Horn. 9844

4 szobás
lakás kiadó. Batthyány utca 12. 9851

Kétágyas
utcai szoba kiadó. Hatan utca 18., II. emelet bal. 9810

Irodának
földszintes 3 modern, világos helyiség egyenként, műhely, üzlet s raktár céljaira is azonnal kiadó és elfoglalható. Érdeklődni lehet garázsvezetőnél. Piac utca 42. Telefon 15-12. sz. 14

Kiadó
udvari nagy szoba, félkonyha, fászin gyermekteleknek azonnalra is elfoglalható. Garaj u. 21. szám, 175

Egy
szoba, konyha és mellékhelyiséges lakás február elsőjéttől bérebeadó. dr. Kováts Jenő ügyvéd Batthyány utca 14. szám alatt. 189

Simonyi ut 9.
két külön álló külön bejáratu butorozott szoba január 15-re kiadó. 91

Kiadó
fűtéssel, világítással — 15-re kis butorozott szoba. Perczel, Szent Anna 10. 9827

Csinosan
butorozott szoba egykét egyén részére kiadó Püspöki palota I. 38. 4285

Hatszobás
modern lakás, családi házban, kizárólagos udvarhasználattal bérebeadó. Dr Kováts Jenő ügyvédnél, Batthyány utca 14. alatt. 4690

Kossuth utca
legjobb helyén olcsó butorozott szoba uriembernek azonnal kiadó. Megtekinthető délelőtt 11 és 12 óra között. — Kossuth utca 39. I. emelet Marschalkó.

Kossuth utca
legjobb helyén olcsó butorozott szoba tisztviselőnek vagy tisztviselőnek kiadó. Kossuth utca 39. I. emelet.

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. Breuer, De-genfeldtér 3. 9783

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE

a Debreceni Ujság Hajdudorog Debreceni Független Ujság részére

Kossuth-utca 3., József kir. herceg-utca 16 sz., Szent Anna-utca 13. sz.
Antalfy József és Piac-u. 8. sz. alatt Csáthy Rt. könyvkereskedéseiben.

Apróhirdetéseinket az egész Tiszántul olvassa!

Egy
csinosan butorozott szoba fürdőszoba használatlalt kiadó. Piac utca 77., keresztépület, 6. ajtó. Horváthné. 9706

Lakások.
egy, kettő modern szobások, bolt, raktár, műhely kiadó. Hatvan u. 61. szám. 9742

Ötzbás,
modern lakással ház és kert kiadó. Tisztviselőtelep, Bornemissza utca 6. 123

Csinosan
butorozott szobák, esetleg ellátással kiadók. Nyil. utca 116. 159

Modern
4 3 és 2 szobás, valamint garzon-lakások a fővárosi új Svetits palotában kiadók. Értekezés Svetits intézeti igazgatójánál, Szent Anna utca 28. szám. 106

ÜZLETEK

Kiadó
azonnalra korcsmaüzlet-helyiség lakással Bihar telepen. Jelentkezhetnek Gazdák Bankjába, Kossuth utcán. 182

Forgalmas
helyen egy kirakatos — több, mint 50 év óta fennálló üzlethelyiség kiadó. Széchenyi utca 75. szám. 75

Raktárhelyiség
Piac utca 7. sz. alatt azonnal kiadó. Telefon 78. Tanuló felvétetik. 158

Főtéren
épült Svetits palotában utcai és passagó üzlethelyiségek és modern irodahelyiségek február elsejére kiadók. Értekezés a Svetits intézet igazgatójánál, Szent Anna utca 28. 163

Rőfősület
a legforgalmasabb helyen kedvező feltételek mellett átadó. Érteklődők közöljék címüket. „Más vállalat miatt” jellegre a Független Ujság kiadójába. 9788

Biztos megélhetés!
Régi jömenetű étkezdé és kávécsarnok betegség miatt jutányos árért eladó. Cim a kiadóban. 67

ELHELYEZKEDÉS

Tanulót
ellátással lakás nélkül fűszerüzletembe felvesszék Vadász, Meszner utca 1. 177

Intelligentes
Deutsches fräulein mit Jahreszeugnissen sucht Stelle zu Kinden Zeitschriften an die Verwaltung des Blattes. 9823

Házmeztart
keresünk február 1-re Péterfia utca 14. 9741

Lakatos
tanulók felvételnek — Preirlernél, Boldogfalva utca 6. 107

Gép-
gyorsíró fizetés nélkül ajánlkozik irodába, később kezdő fizetéssel. — Cim a kiadóban. 147

Háztartási
házasznonyt keresek garzon ur. Cim Karcag postafiók 9. 149

Fiatal
kereskedősegéd e hó 1-re felvétetik. Danziger József fűszerkereskedő, Szabó Kálmán u. 8. szám. 9820

Bor
és szeszitalok eladásához oly ügyöket keresek, akiknek úgy Debrecenben, mint a vidéken nagy vevőköre van. Cim a kiadóhivatalban. 9805

Pénztárnoknő,
fűlirónó vagy hasonló állást keres középkorú úrnő. Cim a kiadóban. 9808

VÉTEL

Spitz
kutyát veszek. Szombaton 12—5-ig. Cim a kiadóban. 180

Jókarban
levő szép hangu használt cimbalmot veszek, lehetőleg jutányos áron Cim a kiadóban. 9845

Régi órákat,
könyveket, pénzeket, képeket veszek. Debrecen, Mester utca 12. 9802

Mevételre
keresek (nagyvételben is) buza, köles, fűmag és repce aljat. Apafi utca 20. Ugyanitt fajgalamb ivadékok eladók. 190

Tollat,
bőrt veszek. Simonffy u. 37. szám az udvarban. 9818

AJANLAT

Bor,

kecskeméti, literje 76 fillér Gerstner Kálmán italkereskedésében, Széchenyi utca. 9856

Csodaszép
friss libaszir kilós vételknél 3.60, 6 libaszir 2.60; csak tizenötödikéig Altmannál, Simonffy 1. 9840

Kölesönöket
folyósít házakra, földekre. Beutékra magas kamatot ad Gazdák Bankja, Kossuth és Batthyány utca sarok. 183

Kézimunkát
Vüggönyöket, ágyterítőket, kelengyét legolcsóbban készít Hegyi Irma Veres utca 27. 174

Gyor. és gépirás
tanítás igen olcsó díjért. Cim a kiadóban.

Gyors- és gépirás
tanítás igen olcsó díjért Cim a kiadóban.

Olcsó
szobafűtés! Prima, szagtalan szén 3.20. Oesztreicher, Zsák utca 3. 9853

Báli kesztyűk
készen és mérték után legolcsóbb árban, kesztyűk tisztítását, javítását, festését. Ezüst ridikülök beállítását szakszérien legolcsóbb árban vállalom. Kesztyű és fűzőüzem Kossuth u. 58. 156

Fűzőüzemben
melltartók 1.60-tól, széles gyomorszorító, harisnyatartó 3.50. Selyem broccád gummibetétes csipőfűző 10—12 pengő. Princes reformfűző legjobb minőség 20 pengő. Hozott anyagból készítését vállalom. Fűzőüzem Kossuth 58. 157

Cementlapok
betoncsövek, kutyűrük legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyárában Debrecen, Hatvan utca 15. 1824

Shamotte
tégla és habarcs kapható. Lukács Vilmos és Testvére Debrecen, Hatvan u. 15. 1824

Friss
kóser tej házhoz szállítva kapható. Glück, Rothermere u. 14. 9832

Copfok,
hajmunkák jutányosan beszerezhetők Boczán fodrásznál, Hatvan utca 2. Haját veszek. 9826

Ebédkosztot
adok uriembernek kihordásra. — Értekezés Kandia u. 7.

Gép-hímzést
színeset és fehérét tanítok, munkát olcsón vállalom. Hüvelyes utca 7. szám. 50

Husfűstölés
cicsón, pontosan Zöldfa utca 3. szám alatt. 9733

Gyors-
és gépirás tanítás olcsó díjért. Cim a kiadóban. 45

Fajborok
sajáttermésű édes, magas foku, az ünnepekre szállított áron, literenként is. Arany János utca 30. Blazsek. 3059

Délutánra
éktárlásra gépirást vállalom. Megkereséseket „Perfekt gépirónó” jel-

Gallér tisztítás
8 fillérért tükrökkel Libandinél. Péterfia 4.

Özvegy asszony
igazi izletes házikosztot ad változatos étellekkel, bődagolással kihordóknak és bentékezőknek igen olcsón. Egyetemi hallgatóknak 80 fillérért. Középiskolai tanulót teljes ellátásra elfogad — Kandia u. 6. sz. alatt gondos felügyelet mellett. 4316

Szemfelszedést,
harisnyafejelést, stoppolást olcsón és gyorsan készít Harisnyüzem, Hatvan u. 16. 6495

ELADAS

Singer-varrógép
hármass réztoilet tükrök, kerti lócák, asztalok, tornyos sparherd, minden jókarban eladó. — Arany János utca 23. 9852

Jóhangu
pedálos cimbalom eladó Varga utca 7. 187

Eladó
világos háló, sötétpiros ebédlő, faragott szalonberendezés, nagy szőnyeg, konyhaasztal. — Verbóczy utca 8., keresztépület. 188

Eladó
olcsó árban írógép íróasztal. Konrád, Simonffy u. 32. 9842

Egy
kirakat redőnyvel eladó Székely utca 20. sz. 166

Erőshangu
kis cimbalom eladó, zeneészeknek különösen alkalmas. Péterfia 21. sz. 170

Süldő
240 drb. eladó. Értekezhetni Bethlen utca 24. szám. 173

Ekék
eladók, boronák, ócska szekerek, jármok, szecskavágó, uri kocsi, szánlók olcsón eladók, Hatvan utca 22. 9854

Székek
eladók, asztalok, fogasok, szekrények, diványok, márványasztalok, sok butor olcsón. Hatvan utca 22. 9860

Favágómotor
patent fűrészrel és egy oldal köves darajárat egyútt, vagy külön is eladó. Hajdusámsón. — Csire István, Pallagi utca 36. 9841

Hálószoba,
fehér, kétágyas, komplett, tükrös hármass szekrényel, jókarban, garatált tiszta, eladó. — Arany János utca 23.

Szép
komplett ebédlő, háló elköltözés miatt olcsón eladó. Friedmann, Batthyány 1. 9836

Eladó
világos háló, sötétpiros ebédlő, faragott szalonberendezés, nagy szőnyeg, konyhaasztal. — Verbóczy 8. keresztépület. 277

Íróasztal,
ruhaszekrény, pénzszekrény, könyvvállvány, álló tükrök, stb. eladók. Fűvészker-t. u. 4. I. 3. 161

FAJGALAMB
ivadékok eladók, Apafi utca 20. szám. Ugyanitt megvételre keresek buza, köles, fűmag és repce keveréket. 191

Eladó
jókarban levő szecskavágógép. Kohn Ödön, Simonffy u. 18. 9804

Kályha,
folytonfűtő, eladó. Csapó utca 17. Guttmann. 9798

Szörmebunda,
teljesen új, többrendbeli butorok, komplett ebédlő eladó. — Friedmanné, Batthyány 1. 9765

Fordson-tractor
Olivér ekével, használt, üzemképes állapotban kényelmes fizetési feltételek mellett olcsón eladó. (Deák Ferenc utca 11. szám. 9784

Petőfi
nagy mellszobra, iskolák, intézetek, egyesületekben feltűnően szépen alkalmazható, eladó. Cim a kiadóban. 3662

Polgáristák
vagy gimnázisták tanítását vagy német-francia korrepetálását vállalom. Ugyanott antik comode, tükrök, frakk, szakett, férfi télikabát, cipő eladó Szent Anna 34. sz. 6

ABRONCSVAS
(papírbálakról) eladó. Piac utca 49., II. udvar, Nyomda. 5466

Íróasztalok,
kisebkek és nagyobbak eladók. Arany János utca 47. szám alatt. 3661

INGATLAN

Alkalmi házvétel!
Hatvan utcán, utcai négy szoba beköltözéssel, tizenöt százalékos bérjövécélemmel huszonháromezer pengőért, tízezer pengő lefizetéssel első jelentkezőnek odaszodom. Kizárólagos megbízott nemes Deseő László, Rothermere 55. 9815

Hajdudorog
fő utcáján egy hét helyiségből álló sarokház, üzletnek is megfelelő — 53-ig adómentes ujház 1000 pengővel megvehető, vétel ár 7000 pengő, Kozma János tulajdonos vendéglős, Hajdudorog. 183

Eladó
esetleg részletfizetésre is Sestakert, Andrassy ut 21. szám alatti 1 holdas házastelek, esetleg megoszva is két szoba, konyha, kamara és nyitott verandás lakással, tágas szőlő gyümölcsfák és szivattyús kuttal — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 181

VEGYES

Bélyeggyűjtők!
Európa, Tengerentúli bélyegek leszállított áron. Porszlay ut 51. 186

Rituális fürdő,
Pásti utca 8. Kádfürdő lepedővel 40 fillér. Állandó gőz és tyukszemvágás. Szolid, tiszta kiszolgálás. 9847

Bélyeggyűjtők!
Sorozatost régi magyar és osztrák bélyegek csereanyaggal rendezve, kartonon, keményfa szekrényben olcsón eladó. Nemzetőr u. 30. sz. a. 9848